

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Azərbaycanda
narkomanların
sayı
sürətlə
artır - SOS!
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6 sentyabr 2018-ci il Cümə axşamı № 187 (7076) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Zahid Orucdan Azərbaycan XİN-ə ağır tənqidlər

"Vidadi İsgəndərlinin hüquqazidd çağırışlarını fransız dilinə çevirib, bu ölkənin səfirinə təqdim etməlidirlər!"

yazısı səh.5-də

2018-də vəzifəsini itirənlər - siyahı

yazısı səh.4-də

Ali Attestasiya Komissiyasındakı rəhbər dəyişikliyinə təhsil ekspertindən reaksiya

yazısı səh.10-da

"Azərenerji" özəlləşdirilməyə qədər dövlətin çiyində yük olaraq qalacaq" - ekspert

yazısı səh.3-də

Almanlar gəlmələri ölkədən qovacaqmı...

yazısı səh.14-də

Güzeştli mənzil satışı baş tutdu, 324 nəfər ev sahibi oldu

yazısı səh.3-də

Sanksiyaların Türkiyəni, Rusiyanı və İrani çökdürə bilməməsinin sirri...

yazısı səh.9-da

Kartof idxalına gömrük rüsumu ikiqat artırıldı

yazısı səh.10-da

ABŞ səfirinin Paşinyana dəstəyi və Rusiyanın hərbi mesajı

yazısı səh.11-də

Bakıdakı binalarda lift fobiyası

yazısı səh.13-də

Bir gündə məşhur olmağın yolları

yazısı səh.15-də

TRAMP KEÇMİŞ HƏRBÇİNİ BAKIYA SƏFİR GÖNDƏRİR

Ağ Ev sahibindən maraqlı və diqqətçəkən addım; Cənubi Qafqaz uğrunda Rusiya-ABŞ savaşının gücləndiyi bir vaxtda Dövlət Departamentinin hərbi-siyasi işlər Bürosunun rəhbərinin Azərbaycana böyük elçi təyin edilməsi maraqlı doğurur

MUSAVAT.COM
onlayn ictimai-siyasi qəzet

yazısı səh.8-də

Elmar Vəliyevin adamı sahibkarın 1,5 milyonunu mənimləyib - yeni faktlar

Məhəmət Mustafayev Gəncəni dövlət layihəsi üzrə abadlaşdıran iş adamına milyon yarım borcu olduğunu icra hakimiyyətinin möhürü ilə təsdiqləyib, amma ödəməyib; "Kolani MMC"nin rəhbərinin başına müsibətlər gətirilib...

yazısı səh.5-də

Seyxin Aşura
narahatlığı -
təxribat riski
varmı...

yazısı səh.6-da

Qüdrət Həsənzadə:
"Rusiya
Azərbaycanın
mövqeyini mütləq
nəzərə almalıdır..."

yazısı səh.7-də

Elman Nəsirov:
"İlqar Məmmədov
onun üzərində
daha çox bas
sındırmalıdır ki..."

yazısı səh.12-də

6 sentyabr 2018

Etibar Pirverdiyev "Azərenerji" prezidenti vəzifəsindən azad olunması Azərbaycanın enerji istehsalı sisteminin gələcəyi ilə bağlı müzakirələri yenidən aktuallaşdırıb. Uzun illərdə yüksək məbləğdə investisiyaların yatırıldığı bu sahənin idarəçiliyinin özəl əllərə verilməsi barədə təkliflər səsləndirilir. Müstəqil mütəxəssislər, həmçinin xarici ekspertlər ölkədə effektiv enerji təchizatının təmin olunması üçün enerji istehsalı müəssisələrinin özəlləşdirilməsini əsas şərtlərdən biri hesab edirlər.

maliyyə. Kimisə cəzalandıranda, kiməsə təşəkkür edəndə ədalət, dəqiq informasiya, təhlil olmalıdır. Ancaq əlbəttə ki, bu qəza çox ciddi bir siqnaldır".

Prezident onu da qeyd edib ki, hazırda enerji sisteminə struktur islahatları ilə

sa, enerji istehsalı hər il artmalıdır. Yeni artım fasiləsiz olmalıdır. Artımın özü dayanıqlı xarakter almalıdır. Bu dayanıqlıq təmin olunmazsa, iqtisadiyyatın özünə təhlükə yaranmış olar. Bizdə isə ötən il elektrik enerjisi istehsalında azalma baş verib. Bunu heç bir obyekt

Güzəştli mənzil satışı baş tutdu

324 nəfər mənzil sahibi oldu

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin Yasamal Yaşayış Kompleksində güzəştli mənzillərin satışı, nəhayət ki, baş tutub. Agentliyin yaydığı məlumata görə, qurumun I layihəsi olan Yasamal Yaşayış Kompleksinin 1, 2, 3, 4 və 5 sayılı binalarında güzəştli mənzillərin satışı prosesinə dünən saat 15:00-da başlanılıb və mənzillərin seçimi uğurla başa çatdırılıb.

Məlumatda həmçinin deyilir ki, ölkə prezidentinin 24 may 2017-ci il tarixli fərmanı ilə təsdiq edilmiş Əsasnaməyə uyğun olaraq, satışa çıxarılan 324 mənzilin seçimi "Elektron hökumət" portalı (e-gov.az) üzərindən "Güzəştli mənzil" elektron sistemi vasitəsilə bərabər şəraitdə etibarlı, təhlükəsiz, şəffaf və fasiləsiz iş rejimində həyata keçirilib. Satışa çıxarılmış 324 mənzilin hamısı artıq seçilib. Seçilmiş mənzillərin 70 faizdən çox hissəsi artıq vətəndaşlar tərəfindən uğurla imzalanaraq ərizələri təqdim edilib.

MİDA inzibati binasında yaradılmış operativ qərargahda mənzillərin seçimi prosesi Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyi, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, "Elektron Hökumətin İnkişafı Mərkəzi" və "Ernst & Young" şirkətinin nümayəndələrinin iştirakı ilə müşahidə edilib.

Xatırladaq ki, satış dünən saat 11.00-da olmalı idi. Lakin "Elektron hökumət" portalında (e-gov.az) yaradılmış "Güzəştli mənzil" sisteminin işində problem yarandığı üçün saat 15.00-a təxirə salınmışdı.

Bundan əvvəlsə Yasamal Yaşayış Kompleksində 1, 2, 3 və 4 sayılı binalarda yerləşən ilk 260 mənzilin satışına 7 may 2018-ci ildə başlanılırsa da, bunu həyata keçirmək mümkün olmayıb. Buna "Elektron hökumət" portalı və MİDA-nın "Güzəştli mənzil" sisteminə yaranmış problemlər imkan verməyib. Rəsmi açıqlamada problemin ilk satış prosesinin mənzil seçimi mərhələsində "Elektron hökumət" portalına istifadəçi daxil olmalarının və aparılan əməliyyatların sayının kütləvi xarakter daşmasının səbəb olduğu bildirilib. Nəticədə güzəştli mənzil əldə etmək hüququ olan əksər şəxslərin sistemə daxil olmasında problemlər yaşanıb. Eyni zamanda "Güzəştli mənzil" sisteminə qeyd alınmış səhvlər nəticəsində sistemə daxil ola bilən vətəndaşlardan 1963 nəfəri mənzil seçimi ilə bağlı yanlış bildirişlər göndərilib. Həmin şəxslərdən 260 nəfəri mənzil seçimi ərizəsini imzalayıb təsdiq edə bilsə də, qalan 1703 nəfər baş vermiş texniki problemlər nəticəsində bu prosesi başa çatdırı bilməyib. Bununla da, yaranan texniki nasazlıqlar səbəbindən elektron imzalanma proseduru və mənzil seçimi prosesinin ardıcılığı pozulub.

Agentliyin mayın 17-də yaydığı məlumatda bildirilib ki, Komissiya tərəfindən aparılan araşdırma nəticəsində, habelə təqdim olunan rəy və hesabatlarla əsasən müəyyən olunub ki, "Elektron hökumət" portalının kütləvi trafik axını qarşısında müvəqqəti əlçatmaz olması və "Güzəştli mənzil" sisteminə texniki səhvlərin mövcudluğu ilk satış zamanı sistemin istifadəçilərinin mənzil seçimi imkanlarının qeyri-bərabər olmasına gətirib çıxarıb. Həmin texniki nasazlıqlar nəticəsində "Güzəştli mənzil" sisteminin istifadəçilərinin seçim imkanlarının qeyri-bərabərliyinin bu elektron sistemin əsas iş prinsiplərinə zidd olduğunu nəzərə alaraq, mayın 7-də keçirilmiş mənzil seçimi mərhələsinin nəticələrinin ləğv edilməsi barədə qərar qəbul edilib.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

Pirverdiyev getdi, enerji sistemində növbəti addım nə olacaq?

Ekspert: "Nə qədər ki, özəlləşdirilməyib, "Azərenerji" dövlətin çiyində yük olaraq qalacaq"

Xatırladaq ki, enerji istehsalı və ötürülməsi sisteminə ciddi problemlərin olduğu 3 iyul qəzasından sonra keçirilən dövlət müşavirəsində, həmçinin Nazirlər Kabinetinin birinci yarım ilin yekunlarına həsr olunmuş iclasında da geniş müzakirə olunub. Hər iki tədbirdə çıxış edən prezident İlham Əliyev qəzanın səbəblərinin xüsusi komissiya tərəfindən, özü də xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə araşdırılacağını bəyan etmişdi. Sonradan Energetika Nazirliyinin yaydığı məlumatdan aydın oldu ki, Dövlət Komissiyası araşdırmaya Almaniya və Rusiyadan da mütəxəssislər cəlb edib: "Azərbaycan" İES və Mingəçevir - Abşeron xəttində qəza halları zamanı sistemin etibarlılığı və dayanıqlılığının təmin edilməsi ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər müəyyənləşdirilib. Həmin tədbirlərin həyata keçirilməsi ilə bağlı "Azərenerji" ASC-yə tapşırıqlar verilib. Eyni zamanda, xarici ekspert qrupunun ilkin rəyi və həyata keçiriləcək tədbirlər barədə məlumatlar "Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası" MMC-nin yarımstansiyalarından birində baş vermiş qəza ilə əlaqədar prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə yaradılmış Dövlət Komissiyasına təqdim olunub".

Bir müddət öncə nazirlikdən "Yeni Müsavat"a bildirilmişdi ki, komissiyanın rəyi hazırlanaraq ölkə rəhbərinə təqdim olunub.

Hazırlanmış rəyde baş vermiş qəzanın əsas səbəblərindən biri kimi "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin qəzaya lazımı səviyyədə hazır olmaması, fəaliyyətində mövcud olan texniki və bir sıra digər çatışmazlıqlar üzündən qəzaya adekvat reaksiya verə bilməməsi, habelə nəticədə ölkənin enerji sisteminə qəzaya gətirib çıxaran bir sıra digər nöqsanlara yol verdiyi qeyd olunub.

Prezident Dövlət Komissiyasının yekun rəyi ilə tanış olub və işdə yol verdiyi nöq-

sanlara görə "Azərenerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti Etibar Pirverdiyevi tutduğu vəzifədən azad edib.

Prezident İlham Əliyev hökumət müşavirəsindəki çıxışında onu da bildirib ki, qəzanın səbəbləri vacib olsa da, bundan daha önəmli məsələ qəza nəticəsində ümumi sistemin sıradan çıxmasıdır: "Bu, çox ciddi bir faktıdır və əlavə tədbirlər görülməlidir ki, gələcəkdə eyni qəza baş verərsə ümumi sistemə bunun təsiri olmasın, yəni, qəza lokal xarakter daşsın". Prezidentin Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunmuş iclasında çıxışında çox vacib bir məqama da toxunub: "Biz qəzanın səbəblərini əlbəttə ki, tam dəqiqliyi ilə bilməliyik. Nə üçün bu qəza bütün enerji sistemimizi belə vəziyyətə qoyub? Biz bunun cavabını alacağıq. Ancaq ilkin məlumata görə, bunun səbəbi ondan ibarətdir ki, - mən, əlbəttə, komissiyanın rəyini qabaqlamaq, məhz buna görə bu məsələ ilə bağlı öz fikrimi bildirmək istəmirəm, - hətta son illər ərzində istifadəyə verilmiş stansiyalar da tam gücü ilə işləmir. Bunun səbəbi araşdırılmalıdır. Çox güman ki, bunların istismar dövründə səhvlər buraxılıb. Bütün işlərdə biz ədalətli ol-

bağlı işlər aparılır: "Belə göstəriş verilibdir. Bütün enerji təsərrüfatımızın təftişi məsələsi öz həllini tapır. Komissiyada bu məsələ müzakirə ediləcək, mənə təkliflər verəcək. Biz Azərbaycanın enerji sistemini ən müasir əsaslarla idarə etməliyik".

Dövlət Komissiyasının beynəlxalq metodologiya ilə apardığı hesablamaya görə, yalnız iyulun 3-də baş vermiş qəza üzündən ölkə əhalisi və iqtisadiyyatına 276 milyon ABŞ dolları yaxud 469,2 milyon manat ziyan dəyib. Uzun illər ərzində enerji sisteminin qeyri-qənaətbəxş idarəetmə üzündən iqtisadiyyatın, dövlət büdcəsinin itirdikləri isə bundan onqat yüksəkdir. Bu şəraitdə enerji sisteminə həyata keçirilən kadr dəyişikliyi mövcud problemlərin həllində hansı rol oynayacaq? Müstəqil mütəxəssislərin sistemlə bağlı təklifləri nə qədər effektivdir? Nəhayət, Baba Rzaev "Azərenerji" rəhbərliyinə gətirilməsindən sonrakı addımın enerji paylayıcı şəbəkələrin də bu quruma təbə etdirilməsi olacağı deyilir. Bu, realdır mı?

Suallar cavablandırılan iqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov hesab edir ki, ölkənin elektrik enerjisi ilə təminatı ümumi iqtisadiyyatın təhlükəsizliyinə aiddir: "İqtisadiyyat inkişafdadır-

ativ səbəblə izah etmək mümkün deyil. Bu göstərir ki, "Azərenerji"də ciddi problemlər var. İstehsalın azalmasını bir kənara qoyduqda belə, "Azərenerji"-nin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri ilkin baxışdan belə bir fikir irəli sürməyə əsas verirdi ki, bu qurumun fəaliyyətində ciddi nöqsanlar var. Bu nöqsanların aradan götürülməsi olduqca təcili xarakter daşıyırdı. Təəssüf ki, bu istiqamətdə zəruri addımlar vaxtında atılmadı. Hər dəfə problemlər qabaranda onları enerjinin qiymətini qaldırmaqla aradan götürmək istədilər. Halbuki qiymət və kadr dəyişikliyi ilə problemləri strukturu sağlamlaşdırmaq mümkün deyil. Problem kadrda və qiymət siyasətində deyil".

Ekspertin sözlərinə görə, son illərdə yeni istehsal güclərinin yaradılmasına rəğmən, statistika ölkənin enerji təminatının dayanıqlılığında ciddi problemlər olduğunu hökumətə diktə edib: "Hökumət isə çıxış yolunu elektrik enerjisinin satış qiymətini artırmaqda gördüdü. Düzdür, uzun illər boyu hansısa bir sahədə qiymətin dəyişməz qalması sağlam iqtisadiyyat üçün normal deyil. Lakin qiymət artımını "Azərenerji" kimi qurumların problemlərinin həll yolu kimi görmək də doğru deyil. Bu kimi qurumların problemlərinin yeganə həll yolu onların özəlləşdirilməsidir. Yalnız bu halda effektiv idarəetməyə, təhlükəsiz və dayanıqlı enerji təchizatına nail olmaq mümkündür. Nə qədər ki, özəlləşdirilməyib, "Azərenerji" kimi qurumlar dövlətin çiyində yük olaraq qalacaq, 3 iyul qəzası kimi hadisələrdən isə siqortalanmayacağıq".

Yeni təyinatdan sonra "Azərişiq"-in "Azərenerji"-yə birləşdirilməsi ehtimalına gəlincə, P.Heydərovun fikrincə, bu, effektiv bir addım ola bilməz: "Bu qurumlardan biri enerjinin alqı-satqısı ilə, digəri isə istehsalı ilə məşğuldur. Bunlar fərqli işlərdir və fərqli qurumlar tərəfindən icra olunmalıdır. Düşünürəm ki, Azərbaycanda nəinki onları birləşdirməyə ehtiyac yoxdur, hətta hər ikisinin özəlləşdirilməsi vacibdir. Paylama da, istehsal da ən pis halda özəl qurumlara idarəetməyə verilməlidir. Bununla həm enerji sisteminə dayanıqlıq təmin olunacaq, həm də dövlət böyük bir yükəndən azad olacaq".

□ Dünya SAKIT,
"Yeni Müsavat"

Siyasətin "yeni ulduzu" nun ifrat şəkildə tənqidi

Xəlid KAZIMLI

ReAL təşkilatının ötən ay həbsdən çıxan sədri İlqar Məmmədovun adı ikinci dəfədir ki, peşəkar mediada və sosial şəbəkədə bu qədər hallanır.

Birinci dəfə onun adının hallanması çox təbii idi. Adam o qədər müddəti həbsdə yatmışdı, beynəlxalq təşkilatların tələbinə rəğmən azadlığa buraxılmamışdı. Bu nədənə o, əzabkeş durumundaydı.

İlqar Məmmədovun personasının ikinci dəfə diqqət mərkəzinə düşməsi də təsadüfi deyil. Siyasətə maraqlanan aktiv insanlar onun həbsdən sonrakı mesajlarının, hərəkət və qərarlarının nədən ibarət olacağı ilə maraqlanırdılar və İ.Məmmədovun ilk mətbuat konfransında bir sıra suallara cavab tapacaqlarını düşünürdülər.

Hazırda onların öz suallarına nə dərəcədə qaneedici cavab tapdıqlarını birmənalı demək olmaz. Hiss olunur ki, ortada yenə dolaşlıq var. Hər kəs özünə lazım olan cavabı "tapıb".

Öncədən İlqar Məmmədovu qəbul etməyən dairələrin mətbuat sözcüləri (onlara bəzən "trollər" da deyilir) öz qənaətlərində daha da möhkəmləniblər: "Ondan heç nə olmayacaq, ciddi fiqur deyil".

Məmmədovun tərəfdarları da öz düşüncələrində qəti-dirlər. İlqar Məmmədovun mesajları, öz siyasi yolunu, xəttini müəyyənləşdirərək ictimaiyyətə elan etməsi onları tam qane edir. Tərəfdarlar İlqar Məmmədovu Azərbaycan siyasətinin parlamaqda olan ulduzu, lider fiquru hesab edir, bu istiqamətdə təbliğat aparırlar.

Bu baxımdan İ.Məmmədova siyasətçi olaraq neytral mövqedən, təhlilçi prizmasından yanaşanlar çox azdır. Onu ya söyürlər, ya öyürlər.

Əslində həbsdən dünən çıxmış, hələ hər hansı bir ciddi siyasi fəaliyyətə başlamamış adamın şəxsiyyətinə qarşı yönəlmiş bu qədər tənqid seli o qədər də normal, onun fəaliyyətinə adekvat deyil.

Bu, sadəcə, "kim bizə rəqibdirsə, ən qatı düşmənimiz də mehız odur" düşüncəsindən irəli gəlir. Bu ölkədə hər hansı bir siyasi iddia göstərmək kifayət edir ki, tənqidi hücumların hədəfi olasan. Həm də şiddətli şəkildə.

Bu işə kənardan qərəzli görünür. Belə olanda bu ilin qışında bütün medianın "söyüş makinaları" adlandırıldığı, vəzifəli şəxslərə yönəlik təhqirləri siyasi fəaliyyət növünə çevirmiş mühacir-müxaliflərlə İlqar Məmmədov kimi qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərəcəyi bilinen şəxslərin arasına bərabərlik işarəsi qoyulmuş olur.

Ədəb-ərkan çərçivəsində, siyasi prinsiplər müstəvisində, ən başlıcası dövlətin qanunları əsasında fəaliyyət göstərən siyasətlərlə heç bir qayda-qanun, əxlaq dəyərləri tanımayanları bir-birindən ayırmamaq və onların hamısıyla eyni ritorika ilə danışmaq yanlışdır. Seçkilərə qatılacaqlarını elan edən siyasi qrupu bəri başdan "cümlə xəyanətlərə bəis" elan etmək düzgün deyil. Bu halda destruktiv müxaliflər özlərinə təbii müttəfiq tapırlar. Bu onların əlinə güclü argument verir: "Baxın, sizi də söyürlər, bizi də".

İqtidar cəbhəsini anladıq, yeni rəqib tapıb. Bir də özləri müxalifətçi ola-ola İlqar Məmmədovu tənqid atəşinə tutanlar var. Onlar gah İ.Məmmədovun həbsxanadan "sınıb" çıxdığını, bir azdan açıq şəkildə iqtidara işləyəcəyini iddia edirlər, gah onun Rusiya və İranla münasibət qurmağa çalışdığını, bu üzədən o dövlətlərə qarşı açıqlamalarında ehtiyatlı sözlər seçdiyini deyirlər, gah da Qərbpərəst, hətta millətçi olduğunu vurğulayırlar.

Bu deyilənlərin hamısı işə eyni anda ola bilməz. Yeni bir adam həm millətçi olacaq, həm kosmopolit - mümkün deyil. Qərbpərəst olanın Rusiya və İranpərəst olması da heç yerdə görünməyib. Uzun müddət (4 ildən çox) həbsxanada yatanların azadlığa çıxdıqdan sonra siyasi mövqeyində 180 dərəcəlik dəyişiklik etməsi halları bundan əvvəl mövcud olsa da, İ.Məmmədovun son açıqlamalarından hələ bu qənaətə gəlmək tezdir.

Bu üzədən gələcəkdə Məmmədovun siyasi fəaliyyətini tənqid etməkdə qərarlı və ısrarlı olanlar gərək indidən tənqidi mülahizələri bol etməsinlər, bir az da sonraya, onun fəallaşacağı vaxta saxlasınlar.

Bu fikir İ.Məmmədovu tərifləyib göyə qaldıranlara, ondan çox şey gözləyənlərə də aiddir. Onlar da səbrlə hadisələrin gedişini izləsinlər ki, sonra "bu da bizi məyus etdi, biz ondan gözləyirdik ki..." ilə başlayan cümlə qurmasınlar.

Azərbaycanda uzun müddətdir vəzifədə olan daha bir məmur işini itirib. 2018-ci il iyulun 3-də Mingəçevirdə yerləşən "Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası"nın yarımstansiyalarından birində baş verən qəzadan 2 ay sonra "Azərnerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti Etibar Pirverdiyev işdən çıxarılıb. Rəsmi məlumatda bildirilir ki, qəza ilə bağlı araşdırma aparən Dövlət Komissiyasının yekun rəyi ilə tanış olan prezident işdə yol verdiyi nöqsanlara görə Etibar Pirverdiyevi tutduğu vəzifədən azad edib.

tar Respublikasının təhsil naziri vəzifəsindən azad edilməsi haqqında da fərman imzalayıb.

2018-ci ildə Azərbaycanda işsiz qalanlardan biri də Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri olub. Prezidentin sərəncamına əsasən, Səfər Mehdiyev Dövlət Gömrük

azad edildi. Elxan Allahverdiyev Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ramiz Yediyarov da vəzifəsindən azad edilib. Bu il iyulun 1-də prezidentin imzaladığı sərəncamla Ramiz Yediyarov

2018-də vəzifəsini itirənlər-tam siyahı

Nazirlər, baş nazir müavinləri, komitə sədrləri və icra başçıları...

Artur Rasizadə

Səlim Müslümov

Heydər Əsədov

Abid Şərifov

2018-ci ilin ötən 8 ayı ölkədə məmurların, əsasən iri rəngli vəzifə sahiblərinin işdən uzaqlaşdırılmaları ilə yadda qalıb.

Bu ilin aprelində keçirilən prezident seçkilərindən sonra hökumətin yeni tərkibi formalıdır. Baş nazir Artur Rasizadəni postunda Novruz Məmmədov əvəz edib.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov da tutduğu vəzifə ilə vidalaşmalı olub. Hökumətin yeni tərkibində Əli Həsənov əvvəlki vəzifələrindən yalnız birinə - baş nazirin müavini postuna təyinat alıb. "Qaçqınkom"un yeni sədri Milli Məclisin üzvü Rövşən Rzayevdir.

Yeni tərkibə əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov da düşə bilməyib. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncama əsasən, yeni nazir Sahil Babayev təyin edilib. Qeyd edək ki, S.Müslümov bundan əvvəl uzun illər Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun sədri olub.

Seçkidən sonra hökumət kabinetində yer almayan nazirlərdən biri də Heydər Əsədov oldu. O, 2013-cü il prezident seçkilərindən sonra təyin olunduğu kənd təsərrüfatı naziri

postundan 2018-ci il prezident seçkilərindən sonra alındı. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə İnam Kərimov yeni kabinetdə kənd təsərrüfatı naziri təyin edilib. İnam Kərimov bu təyinat qədər "ASAN xidmət" in rəhbəri vəzifəsində çalışıb.

17 il - 2001-ci ildən ekologiya və təbii sərvətlər naziri postunu tutan Hüseynqulu Bağırov da bu ilin aprelində vəzifəsi ilə vidalaşmalı oldu. Prezidentin sərəncamına əsasən, Milli Məclisin deputatı Muxtar Babayev ekologiya və təbii sərvətlər naziri təyin olundu. Azərbaycanın bir parçası olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında da ötən müddətdə 2 nazir dəyişikliyi baş tutub. Naxçıvan kənd təsərrüfatı naziri Elşad Əliyev vəzifəsindən azad olunub. Elşad Əliyev Naxçıvan Muxtar Respublikası baş nazirinin birinci müavini təyin edilib. Elşad Əliyevi Bəhruz Bayramov əvəzləyib. O, bundan əvvəl Həsən Əliyev adına "Araz" Elm-İstehsalat Birliyinin baş direktoru və eyni zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikasının kənd təsərrüfatı nazirinin müavini vəzifəsində çalışıb. Ali Məclisin sədri Vasif Talibov Məmməd Qəribovun Naxçıvan Mux-

Komitəsinin sədri təyin edilib. Ona qədər bu postu tutan Aydın Əliyevə işə vəzifə verilməyib.

Hökumətin əvvəlki tərkibində baş nazirin müavinləri postunda Abid Şərifov, İsmət Abbasov və Elçin Əfəndiyev də vardı. Yeni tərkibdə işə baş nazirin müavini postuna gətirilənlərdən biri də Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov oldu. Hazırda Hacıbala Abutalıbovun əvvəlki postu vakantdır. Boş qalan vəzifələrindən biri də müdafiə sənayesi naziri postudur. Bu ilin iyununda müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalov ağır xəstəlikdən sonra dünyasını dəyişib. Bundan sonra həmin posta təyinat olmayıb.

2018-ci il icra başçıları üçün də çətin sınaq ili adlandırmaq olar. Mayın 18-də Natiq Aslanovun Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilməsi haqda sərəncam imzalanıb. Dövlət başçısının digər sərəncamı ilə Rövşən Hüseyn oğlu İbrahimov Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Xaləddin İsgəndərov bu ilin martında tutduğu vəzifədən

rov işdən azad edilib. Ramiz Yediyarovdan 5 gün sonra Raqub Məmmədov Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilib. Raqub Məmmədovla eyni gündə - iyunun 6-da Tofiq Zeynalov Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilib. Dövlət başçısının digər sərəncamı ilə Məmməd Məmmədov Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Bu il avqustun 28-də daha bir icra başçısı - Azərbaycanın 2-ci böyük şəhəri olan Gəncəyə uzun illər rəhbərlik edən Elmar Vəliyevlə bağlı qərar verildi. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə Gəncənin icra başçısı Elmar Vəliyev vəzifəsindən azad olundu, ölkə başçısının digər sərəncamı ilə onun yerinə Niyazi Bayramov təyin edildi. Niyazi Bayramov bundan əvvəl Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsini tuturdu. Elmar Vəliyev vəzifədən alınması qərarının ona qarşı törədilmiş sui-qəsdədən sonra uzunmüddətli müalicəyə və bərpaya ehtiyac duyması ilə bağlı olması xəbərləri var.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV, "Yeni Müsavat"

Gəncə şəhər Memarlıq və Şəhərsalma İdarəsinin bu günlərdə işdən çıxarılan rəisi, sabiq başçı Elmar Vəliyev "sağ əli", "torpaq alverçisi" kimi tanınan Məharət Mustafayev qanunsuz əməlləri barədə "Yeni Müsavat"ın ötən saylarında yazılmışdı. Həmin məqalələrdə onun Gəncədə vətəndaşlara saxta sənədlə torpaq verməsi, müxtəlif adamlardan pul alıb, sonra aldatması ilə bağlı çoxsaylı faktların olduğunu bildirmişdik.

Məharət Mustafayev haqda redaksiyamıza növbəti ilginc məlumatlar daxil olub. Xəbəri verən mənbə deyir ki, M.Mustafayev Elmar Vəliyevə arxalanaraq törətdiyi qanunsuzluqların sayı-hesabı yoxdur. Mənbə iddia edir ki, M.Mustafayev adı uzun illər törədilmiş qətl işində də keçir. Amma bu haqda dəqiqləşdirmələr apara bilmədiyimizdən həmin məsələnin detallarını dərc etmirik.

Qaynaq qeyd edir ki, Məharət Mustafayev Gəncənin Nizami rayonunun icra başçısı olarkən, habelə o vəzifədən azad edilib Gəncə şəhər Memarlıq və Şəhərsalma İdarəsinin rəisi işlədiyi müddətdə bir neçə təmir-tikinti şirkətinin sahibinin başına müsibətlər gətirib: "Məharət Mustafayev kriminal davranışlı adamdır. O, hətta bir neçə il öncə Elmar Vəliyevə xoş gəlsin deyərək, Gəncədə abadlıq işləri aparın, lakin müəyyən səbəbdən 1-2 gün işi gec yekunlaşdırın şirkətin rəhbər şəxslərini başının dəstəsi ilə şəhərin ortasında döymüşdü. Bir neçə şirkətə isə Gəncədə abadlıq işləri gördürərək, pullarını verməyib".

Mənbə daha sonra bildirir ki, Məharət Mustafayev problemlər yaratdığı şirkət rəhbərlərindən biri də Nizami Həsənovdur. Sitat: "Nizami

Elmar Vəliyevin adamı sahibkarın 1,5 milyonunu mənimsəyib - yeni faktlar

Məharət Mustafayev Gəncəni dövlət layihəsi üzrə abadlaşdırın iş adamına 1.538.000 manat borcu olduğunu icra hakimiyyətinin möhürü ilə təsdiqləyib, amma ödəməyib; "Kolani MMC"-nin rəhbərinin başına müsibətlər gətirilib...

Həsənovun "Kolani MMC" adlı şirkəti var. O, çox yaxşı, bacarıqlı mühəndisdir və gördüyü işlər hamının xoşuna gəlib. Onun şirkəti Gəncənin abadlaşdırılması işinə cəlb edilmişdi. Nizami Həsənov 2011-2013-cü illər ərzində Gəncədə Dram Teatrını, Filarmoniya binasını tam, əsaslı təmir edib. Həmçinin, şəhərin bir sıra ərazilərinin abadlaşdırıl-

masını işini görüb, Heydər Parkının təmirini edib. Həmin vaxt Məharət Mustafayev Nizami rayon icra hakimiyyətinin başçısı idi və "Kolani MMC"-nin sifarişçisi də onun rəhbərlik etdiyi icra hakimiyyəti idi. Faktiki olaraq, dövlət sifarişi ilə görülən işlər üzrə tərtib olunan "Forma-2" adlı sənəd məhz Gəncə Şəhər Nizami rayon icra hakimiyyətinin o vaxtki baş-

çısında ödəyəcək. İş adamına sadəcə söz verdilər, 1 manat da olsun pul vermədilər".

Mənbə bildirir ki, bundan sonra Nizami Həsənov tam müflis olub, şirkəti iflic vəziyyətə düşüb. Abadlıq işləri üçün işlədilen tikinti materiallarını müxtəlif firmalardan nisbətən gətirdiyü üçün həmin firmalara küllü miqdarda borcu yaranıb. Mənbə həmçinin iddia edir ki, Nizami Həsənovu nisbətən tikinti materialları aldığı adamlar sıxışdırırdı. İş adamı təzyiqlərə dözməyərək intiharə cəhd etmişdi. Son anda onu xilas etmək mümkün olmuşdu. Sitat: "Bundan sonra Elmar Vəliyev səs-küy yaranacağından ehtiyatlanaraq, onu yarıncı çağırıb borcun əvəzində Gəncə ətrafında 150 hektar torpaq təklif etmişdi. Ora işə tam yararsız bir ərazi idi, nə satmağa yarırdı, nə də əkin-biçinə. Nizami Həsənov oranı borc əvəzinə götürməyib ki, onu şirkətlərə ödəməyə nağd pul lazımdır. Bundan sonra Məharət Mustafayev deyərdi ki, "indi heç torpaq da vermirik, get nə bilirsən, elə". Faktiki olaraq Məharət Mustafayev dövlətin təmir-tikinti üçün ayırdığı, "Kolani MMC"-yə verilməli olan 1 mil-

yon 538 min manatı mənimsəyib. Nizami Həsənov da bu gün çox ağır bir durumdadır, 5 ildir onun başına müsibətlər gətirilib".

Mənbə bildirir ki, Məharət Mustafayev əməlləri bununla bitmir: "Onun borclu olduğu, daha doğrusu dövlət layihəsi üzrə iş gördürüb xeyli pulunu mənimsədiyi digər şirkətlər də var. Həmçinin, Məharət Mustafayev işdən çıxarılandan sonra Gəncədə yüzlərlə vətəndaş müxtəlif aidiyyəti qurumlarına şikayət edərək bildirib ki, Məharət Mustafayev onlara torpaq satıb, ancaq sənəd verməyib, yaxud pullarını alıb, torpaq sahəsi verməyib".

Qaynaq qeyd edir ki, yeni icra başçısı Niyazi Bayramovun göstərişi ilə Məharət Mustafayev əməllərinin araşdırılması üçün yaradılan komissiyaya işini davam etdirir: "Heç şübhəsiz ki, Məharət Mustafayev yol verdiyi aqlasığmaz qanunsuzluqlara, ağır cinayət xarakterli əməllərə görə cavab verəcək".

Redaksiya yazıda adları keçən şəxslərin mövqeyini dinləməyə, qəzetdə çap etməyə hazırdır.

□ T.ƏHMƏDLİ,
"Yeni Müsavat"

Zahid Orucdan Azərbaycan XİN-ə ağır tənqidlər

"Vidadi İsgəndərlinin hüquqa zidd çağırışlarını fransız dilinə çevirib, bu ölkənin səfirinə təqdim etməlidirlər!"

Fransada yaşayan Vidadi İsgəndərli youtube.com-a yerləşdirdiyi yeni video çıxışında Azərbaycan torpaqlarını işğal edən Ermənistanı, erməni xalqını tərifiyləyib, onları "demokratiya quran xalq" adlandıraraq, Azərbaycanı isə aşağılayan fikirlər səsləndirib və Azərbaycanda inqilab hazırladığı, silahlı inqilab olacağı ilə hədələyib. Vidadi İsgəndərli bununla kifayətlənməyib, bir sıra vəzifəli şəxslərə və onların yaxınlarına gələcəkdə ölüm hökmü çıxarılacağı kimi hədəyanlar dilə gətirib.

Milli Məclisin müdafiə və təhlükəsizlik komitəsinin üzvü, prezidentliyə keçmiş namizəd Zahid Oruc Vidadi İsgəndərlinin bu tipli fikirlərinə kəskin etiraz edərək Azərbaycanın müvafiq hökumət strukturlarını ciddi tədbirlər görməyə çağırıb. "Yeni Müsavat" a açıqlamasında Zahid Oruc bildirdi ki, məsələyə ən ciddi reaksiyanı verməli olan qurumlardan biri Xarici İşlər Nazirliyidir. İstənilən bir ölkədə hər hansı bir yerli vətəndaşlar və ya əcnəbilər vasitəsilə, məsələn, Fransaya, Almaniya qanunvericisi Vidadi İsgəndərlinin səsləndirdiyi fikirlər, hədələr kimi hədələr səsləndirilsəydi Fransanın, Almaniyanın Xarici İşlər Nazirliyi susmazdı: "Bir Fransa vətəndaşı

gəlib Bakıda yerləşdikdən sonra Fransaya, onun hökumətinə qarşı Vidadi İsgəndərlinin dilə gətirdiyi şəkildə fikirlər işlədib internetdə yaysaydı, Fransanın Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycanın Parisdəki səfirliyindən, səfir-dən izahat istəyər, səfiri dövlət edib ona nota təqdim edərdilər. Bizə topa tutardılar, məsələmizi BMT-yə çıxardılar, bizi terrora çağırış edən adamlara sığınacaq verməkdə ittiham edərdilər. Azərbaycan rəsmi izahat istəyər. İndi isə ortalıqda artıq illərdir ki, sırf kəşfiyyət orqanları vasitəsilə himayə olunan, bəlkə də ayaqlarına müxtəlif nəzarət qurğuları bağlanmış bu adamlar bizim əleyhimizə dini radikallardan daha kəskin fəvvalar ver-

"Elmar Məmmədyanovun özünün ünvanına ittihamlar yağdırılanda dərhal mətbuat katibi vasitəsilə ona reaksiyalar verilir. Bəs ulu öndərə, dövlətimizin rəhbərliyinə qarşı o cür ifadələr işlədilir, niyə bu nazirlik susur?!"

məkdədirlər. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi isə bu məsələyə gərəken reaksiyanı vermir. Hüquq sisteminə ən ağır əməl

görüb işə keçəcəkdir?! Bu nazirlik niyə hərəkətə keçmir?! Axı onların vəzifəsi dövlətin, xalqın, hakimiyyətin üzərinə tuşlanan zərbələrə qarşı çıxmaqdır. Respublika Prokurorluğu və Xarici İşlər Nazirliyi bu məsələdə birlikdə addımlar atmalıdırlar".

Deputat deyir ki, Azərbaycanın XİN Fransanın Bakıdakı səfirliyinə Vidadi İsgəndərli barədə rəsmi müraciət göndərməlidir. Vidadi İsgəndərlinin başdan-ayağa cinayət saçan video çıxışları fransız dilinə tərcümə edilib, səfirliyə təqdim edilməlidir: "Səfiri və ya səfirlik təmsilçisini dövlət edib onların qarşısında məsələ qaldırılmalıdır ki, bu cür ağır cinayət xarakterli çıxışlar sizin ölkənizdə sığınacaq verilməyən birisi tərəfindən edilir və hüquq tələb edir ki, ölkəniz bu məsələ ilə bağlı qanuni tədbir görsün".

Z.Oruc Milli Məclisin payız sessiyası başlayan kimi iclasda bu məsələyə toxunacağını da söylədi: "Xarici İşlər Nazirliyindən qeyd olunan məsələlərlə bağlı cavabdehlik istəyəcəyəm. Onlar qarşısında məsələ qaldıracaqam ki, ölkəmizə, ümum-

milli liderimizə, ölkəmizin başçısına, birinci vitse-prezidentimizə qarşı yağdırılan məlum hədəyanlarla bağlı indiyədək hansı real addımlar atılıb. Xarici İşlər Nazirliyindəkilərin şəxsən özlərinin mənafehinə toxunulsa gördünüz necə meydana çıxırlar. Özlərinə qarşı kiçik tənqidi ifadə işləndən kimi dərhal üzərinə yeriyirlər. Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun özünün ünvanına ittihamlar yağdırılanda dərhal mətbuat katibi vasitəsilə ona reaksiyalar verilir. Bəs ulu öndərə, dövlətimizin rəhbərliyinə qarşı o cür ifadələr işlədilir, niyə bu nazirlik susur?! Azərbaycanda terrorçuluğu Vidadi İsgəndərli təbliğ edir. Respublika Prokurorluğu, Xarici İşlər Nazirliyi hara baxır?! Gözləməliyik ki, mütləq silahdan atəş açılsın, onda hərəkətə keçsintlər?! Cəmiyyətə izahat verilməlidir ki, Avropadan üzərimizə yağdırılan təhqirlərə, hədələrə qarşı hansı qanuni tədbirlər görülmüş və ya görülmür".

Xarici İşlər Nazirliyindən məsələyə münasibət öyrənməyə çalışsaq da gün ərzində zənglərimizə mətbuat xidmətindən cavab verən olmadı.

Buna baxmayaraq, XİN-dən Zahid Orucun dediklərinə münasibət bildirmək istəsələr, "Yeni Müsavat" o mövqeyi çap etməyə hazırdır.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Leninin qırıq əli, sınıq ayağı

Samir SARI

Deyirlər (həm də yazırlar) ki, Tacikistanda müsəlman din adamları məscidlərdə topladıqları həftəlik ianələrlə Leninin heykəlini bərpa ediblər.

Bu xəbərə qətiyyətlə, türkən sözü, şaşırmadım. Çünki təvazökarlıqdan Düşənbə qədər uzaq olsa da, az-çox Şərqi bələdəm, bilərəm ki, bu regionda nə desən, olar.

Düzdür, çoxlarına din adamlarının öz aralarında "atışaraq", dünyanın ən qəddar dinsiz dövlətini qurmuş, məscidləri uçurmuş, tövləyə çevirmiş, üstəlik, Tacikistanı qəsb etmiş rejiminin liderinin abidəsini bərpa etməsi təəccüblü görünə bilər, amma bu təəccüblü deyil.

Sadəcə, maraqlıdır: dindarlar bu addımı atmağa nə vadar edib? Sovet dövründə rəsmən "peyğəmbər" elan edilən Leninə böyük sevgimi? Rusiyanın xoşuna gəlmək, "biz hələ də sizinləyik" mesajı vermək istəyimi?

Görünür, ikisi də var. Çünki SSRİ-yə daxil olan 15 müttəfiq respublikanın 15-də də Leninin heykəlləri kütləvi şəkildə yıxılmağa başlayıb, bəzi respublikaların bəzi şəhərlərində bu "unikal tarixi abidə"ni qoruyub saxlayanlar olub. Onlardan biri də Tacikistanın Şaruz şəhəri imiş.

Heç demə, şəhərin mərkəzində tapılan heykəl iki il öncəyə qədər sağ-salamat yerində durmuş. İki il əvvəl isə namul şəxslər (güman ki, neo-dindarlar) onu devirib və bu zaman heykəlin, SSRİ-nin hər yerindəki bənzər heykəllərdə olduğu kimi, "gələcəyə uzanan" əli qırılıb. Vəfali dindarlar isə bərpa zamanı həm heykəlin qırıq əlini yenidən düzəldiblər, həm də abidəni qızılı rəngə boyayıblar. Bu sonuncunu yəqin ki, acığı ediblər, qoy günəş düşəndə parlıdasın, düşmənin gözünü qamaşdırsın.

Bu hadisə kəndimizin parkındakı, mədəniyyət evinin qarşısındakı Lenin heykəlinin başına gələnləri xatırladı.

Ötən əsrin 50-ci illərində o cür heykəldən biri də bizim kəndin ortasındakı parkda inşa edilmişdi. İntehası, lap startda Lenin bu abidədə tək olmayıb, iri bir skamyada Stalinlə yanaşı oturubmuş. Heykəltəraşlar iki lideri "sovet xalqını işıqlı gələcəyə necə aparmaq" mövzusunda dərhləşdikləri yerdə təsvir ediblər. Ancaq 1956-cı ildə Nikita Xruşov Stalinə, türkən sözü, kötü çıxarılandıqdan sonra vacib olub ki, Stalinə Leninin yanından götürsünlər. Götürüblər. "Dahi rəhbər" in aşağı ətrafı götürülmə əsnasında dağılıb, amma qurşaqdan yuxarı hissəsi sağlam qalıb. Onu da atmayıblar, aparıb mədəniyyət evinin səhnəsinin bir küncünə qoymuşdular ki, birdən yenə lazım olar, hökumətə nə var, görəsən, bir gün Stalinə də bəraət verər. Necə ki, 37-38-də güllələnən kommunistlərin hamısı sonradan bəraət almışdı, bax, eləcə.

O heykəl uzun illər o cür qaldı. Leninin yanı boş idi deyər, parka yaxın məhəllələrin dəcəl uşaqları həmişə qalxıb "proletariatın dahi rəhbəri"nin yanından oturur, məzələndirilirdi. İndiki vaxt olsa, yəqin ki, android telefonla çəkilmiş Leninli şəkillər "Feysbuk"u bəzəyər.

Gün gəldi, SSRİ ləxələməyə başladı. 20 Yanvar faciəsi baş verdi, böyükklər kimi, balacalar da artıq Moskvaya, Kremlə, kommunizmlə, Leninə nifrət etməyə başladılar. Bir gün parka gedən yerli kommunistlər fərq etdilər ki, gecəyə kimlərsə Leninin botinkalı ayağını qırıb, yerə atıblar, paslı armatur görünür. Bəziləri cəbhəçilərdən şübhələnirdi, amma tezliklə məlum oldu ki, uşaq işidir.

SSRİ hələ dağılmamışdı, dağılana da oxşamırdı, Mütəllibov demişkən, həyat davam edirdi, ona görə də aktiv kommunistlər qərara gəldilər ki, bu "vandalizm aktı"ndan yuxarılar xəbər tutmamış abidəni bərpa eləsinlər. Sovxozun tikinti briqadasının rəhbəri Xanəli kişiyyə tapşırıdılar, o da bir vedrə sementlə "vandalizm aktı"nın nəticələrini aradan qaldırdı. "Lenin" in ayağının rəsmi açılışı olmadı, amma kommunistlər işlərindən razı halda gəlib çayxanada oturdular və cəbhəçilərə söz soxdular - "Lenin həmişə yaşayacaq" kimi bir şey.

Ertəsi gün saat 10 radələrində camaat yeni-yeni çayxanaya gələndə kimsə xəbər gətirdi ki, Leninin abidəsinin dünən bərpa olunan ayağı yenidən qoparılıb, yerlərdə ağara-ağara qalıb. Kommunistlər çox dilxor oldular, amma abidəni yenidən bərpa etmədilər. Gördülər ki, xeyri yoxdur. Hərçənd ötən əsrin 30-cu illəri olsaydı, sırasında bu sətirin müəllifi də olmaqla kənddəki cəbhəçilərin hamısı o "qırıq ayağ"ın zibilinə düşəcək, ən azı Sibire göndiriləcəkdi. Tövbə, bizim xəbərimiz yox idi.

İndi görək tacik yeniyetmələr mollaların o bərpa işinə necə reaksiya verəcəklər...

Bakı-Quba-Rusiya yolunun dağılması ilə bağlı son günlər sosial şəbəkələrdə statuslar və fotolar nəzərəcarpacaq dərəcədə artıb. Hələ 2009-cu ildə o dövrün nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov Bakı-Quba-Rusiya yolu istifadəyə verilən zaman onun istismar müddətinin 30 il olduğunu vurğulamışdı. Amma cəmi 3 il sonra - 2012-ci ildə yol sıradan çıxmağa başladı. Bu gün - yolun istismara verilməsindən 9 il sonra Bakı-Quba-Rusiya yolu tamamilə sıradan çıxmaq üzrədir. İş o yerə çatıb ki, beton yolun dağılmış hissələri asfaltla əvəzlənir, bəzi yerlərdə isə asfalt yamaqlarla yararsız hala düşmüş yol təmir olunur.

lunda neçə tonluq yük maşınlarının hərəkətinə hesablanmasını açıqlamalarını xahiş etmişəm. Açıqlamayıblar, gizli saxlayıblar. Ümumi cavablar verib, yaxalarını kənara çəkiblər. Halbuki bu məlumat açıq olmalıdır. Bu gün dünyada yol çəkilişi praktikası var. Məsələn, yol çəkilərkən nəzərə alınır yol çəkilişi məsuliyyətsizlik və nəzarətsizlik şəraitində aparılıb. Bütcdən yol çəkilişi üçün ayrılan pulların heç 30 faizi təminat üzrə xərclənməyib. Ziya Məmmədovun dövründə inşa edilmiş körpülərdə artıq çatlar əmələ gəlib. Avtovağzaldan Bakı şəhərinə daxil olmadan kənar yolla gedəndə maşın

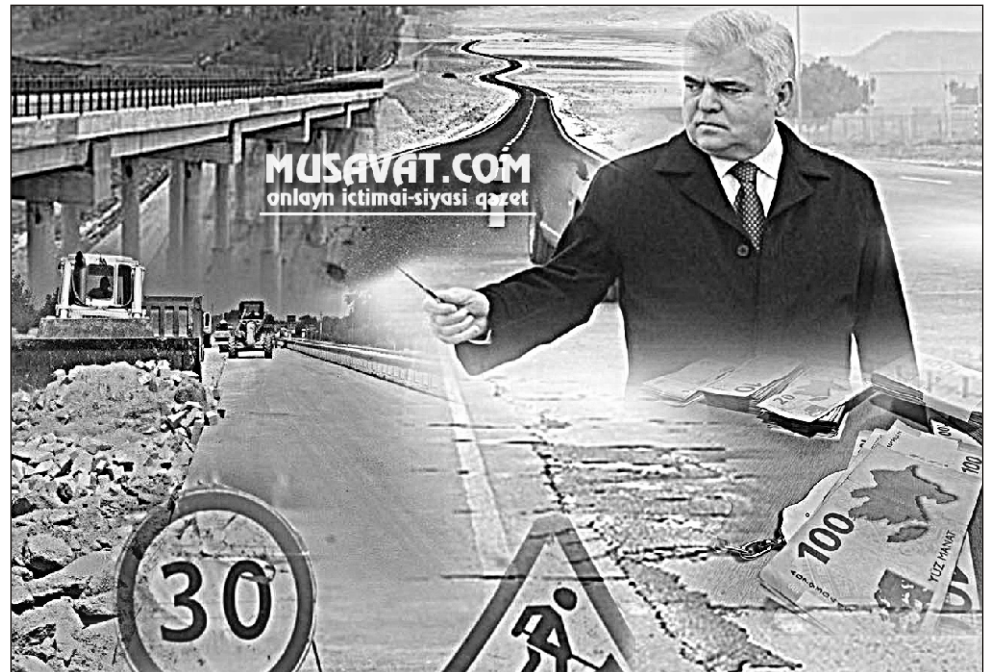
Ziya Məmmədovun 30 il "ömür"

"biçdiyi" yol niyə tez dağıldı - səbəblər

Bakı-Quba-Rusiya avtomobil yolu sıradan çıxıb; ekspert təklif edir ki, yeyintiyyə yol vermiş məmurlar haqda istintaq başladsın, cəzalandırma olsun; sabiq nəqliyyat nazirinin vaxtında tikilən yollar və körpülər sıradan çıxır

Ekspert Elməddin Muradlı "Yeni Müsavat"a yaranmış vəziyyəti şərh edərkən deyib ki, Bakı-Quba-Rusiya yolunun dağılma səbəbləri haqda illərdir ki, mətbuatda fikirlər söylənilir: "Bakı-Quba-Rusiya yolu tikiləndə müəyyən olunmuş normativlər nəzərə alınmalı idi. Təəssüf ki, hələ həmin yol çəkilərkən normativlərin nəzərə alınmadığı, yol təsərrüfatının əsaslarına söykənmədiyi haqda faktlar vardı. Həmin yolun tikintisini ilkin dövrdə alman mütəxəssislər aparırdı. Lakin qısa müddət sonra o dövrdə Nəqliyyat Nazirliyi bir qərarla alman mütəxəssisləri işdən uzaqlaşdırdı. Bunu belə əsaslandırdılar ki, həmin işləri yerli mütəxəssislər də görə bilər. Beləcə, yolu tikib təhvil verdilər. O yolla bağlı göstərdikləri zəmanət müddəti də özünü doğrultmadı. Təhvil verildəndən 3-4 il sonra yol eroziyaya uğradı, dağılmağa başladı. Bu, dövlət büdcəsinə birbaşa zərbə vurmaqdır. Hazırda həmin yolu hissə-hissə təmir edirlər. Bu da bütcdən vəsait ayrılması hesabına başa gəlir. Bu məsələlərlə bağlı Baş Prokurorluq cinayət işi başlaya və müvafiq araşdırma apara bilər. Əmin edirəm ki, cinayət işi başlanarsa, həmin yolun çəkilişində iştirak etmiş məsul şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb oluna bilər, azı 20 nəfər həbsə göndərilər".

Elməddin Muradlının fikrincə, yol təhvil verildə 30 illik zəmanət verilib, sifarişçi olan Azərbaycan dövləti qarşısında öhdəlik götürülüb: "Nəqliyyat Nazirliyinin rəhbərliyi, Ziya Məmmədov başda olmaqla, verilmiş zəmanətlə bağlı sorğulanmalı, yolun dağılmasının keyfiyyətsiz materi-

allar, xüsusən beton qarışıqlarında istifadə edilən sementin markası doğru-dürüst müəyyən edilməlidir. Bu gün də bunu etmək mümkündür. Yoldakı betondan nümunə götürməklə hansı markalı sementdən istehsal edildiyini aydınlaşdırmaq olar. Bu məsələ bu gün araşdırılmasa, Azərbaycanca yol problemi, yolların dağılıb sıradan çıxması problemi həll edilməmiş qalacaq. Yol çəkənlər, yol çəkilişinə rəhbərlik edənlər görməlidirlər ki, keyfiyyətsiz yol çəkilişi, yol çəkilişi zamanı işə vicdansız yanaşma, nəzərdə tutulan materialların daha aşağı keyfiyyətli materiallarla əvəzlənməsi qanunla cəzalandırılır. İnsanlar bunu dərk etməli, görməlidirlər. Əks halda, vəziyyət dəyişməyəcək".

E.Muradlı deyir ki, rəsmilər Bakı-Quba-Rusiya yolunun dağılmasının əsas səbəbi kimi ağır tonajlı maşınların həmin yolla hərəkətini göstərir: "Yol çəkilişindən sonra müvafiq qurumlara dəfələrlə sorğular verib Bakı-Quba-Rusiya yo-

ki, gələcəkdə 5 qat artıq yükə dözümlü olsun. Yolda 25 tonluq "KamAZ"ın hərəkəti nəzərə alınarsa, 26 tonluq maşının da yoldan istifadəsi yolveriləndir. Yeni yolu 5 dəfə artıq yükə dözümlü tikməlidirlər. Daha bizdəki kimi 3-5 il sonra dağılacaq qədər zəif tikilməməli idi. İstənilən halda yolun pis tikilməsi və istifadəyə verildəndən sonra lazımcı nəzarət edilmədiyi göz qabağındadır. Əgər yol yüksək texnologiya ilə ağır tonajlı yük avtomobillərinə dözümlülük dərəcəsi nəzərə alınaraq tikilsəydi, belə tez dağılmazdı. Digər tərəfdən, Bakı-Quba-Rusiya yolu ağır tonajlı maşınlarla görə dağılıbsa, bəs Bakı Dairəvi Yolunun Hövsən istiqamətində çəkilmiş beton yol niyə dağılır? Həmin yoldan ki, ağır tonajlı maşınlar keçmir. Oradan uzağı avtobus və ya mikroavtobuslar keçir, əsasən minik maşınları şütüyür. Həmin yolu da Ziya Məmmədov nəqliyyat naziri olarkən çəkiblər. Nəqliyyat Nazirliyinin dövründə çəkilən yollar bu gün yenidən çəkilir. Çünki

özü-özünə atılıb düşür. Çünki yolda "qarmoşka" əmələ gəlib. Səbəb də odur ki, yol yatağında çəkilişdən əvvəl bərkətmə işləri lazımi qaydada aparılmayıb. Bu məsələləri istintaq qrupu yaratmaqla araşdırmaq, təqsirkar şəxslərin dairəsini müəyyən edib cəzaya çatdırmaq olar. Bu yola baş vurulsa, keyfiyyətsiz yol problemi gələcək nəsillərə miras qalmaz".

Qeyd edək ki, 2005-cı ildən tikintisinə başlanan Bakı-Quba-Rusiya avtomobil yoluna ümumilikdə 700 milyon manat xərclənib. 2005-2010-cu illərdə layihəyə dövlət büdcəsinin investisiya xərclərindən 641 milyon 820 min manat pul ayrılıb. Beynəlxalq maliyyə təşkilatlarından alınan kreditlərlə birlikdə layihə 700 milyon manata başa gəlib. Beton yolun 30 ilə davam gətirəcəyi açıqlansa da, 2009-cu ildən istismara verilən yol 3 il sonra dağılmağa başladı.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
"Yeni Müsavat"

Ermanın baş naziri Nikol Paşinyan bu gün- avqustun 8-də Rusiya paytaxtına səfər edəcək. İşğalçı ölkənin hökumət başçısının səfərindən bir gün qabaq Kreml Paşinyana daha bir sürpriz edib.

Belə ki, Rusiya Ermənistanın sabiq müdafiə naziri Mikael Arutyunyan barədə axtarışları ləğv edib. "Yeni Müsavat"ın erməni mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, 2008-ci il martın 1-də Ermənistan paytaxtında baş verən qanlı hadisələrlə əlaqədar olaraq eks-nazir haqqında toplanmış materiallar öyrənildikdən sonra onun Rusiya ərazisində axtarışını ləğv etmək qərarı verilib. Kremlin qəbul etdiyi qərar Ermənistanda şok effekti yaradıb. Bundan əvvəl Rusiya Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan və Dövlət Nəzarət Xidmətinin reisi David Sanasaryanın vəzifələrindən uzaqlaşdırılmasını tələb etmişdi. Moskvada hesab edirlər ki, Paşinyan komandasının bezi üzvləri onlar üçün arzuolunmazdır. Rusiya etibar etmədiyi bu şəxslərin istənilən vaxt hərbi-siyasi xarakterli sənədləri ABŞ-a ötürə biləcəyindən ehtiyatlanır. M.Arutyunyanla bağlı qərar isə Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovla məzələnməyə çalışsan N.Paşinyan üçün soyuq duş effekti verib. Adətən hansısa ölkənin rəhbərliyində olan şəxsi qəbul edəcək dövlətdə səfərə uyğun olaraq müəyyən müsbət addımlar atılır, səfərin yüksək səviyyədə keçəcəyinə hesablanmış mesajlar verilir. Lakin Paşinyanın Rusiya səfəri ilə bağlı bu təcrübə tam istisnadır.

Qeyd edək ki, Ermənistanın polis reisi Valeri Osipyan Arutyunyanın Rusiyada olmasına dair sualdan yayınmışdı və hüquq-mühafizə orqanlarının bu barədə KİV-dən çox məlumatla malik olmadığını demişdi. İndi məlum olur ki, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının baş katibi, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin sabiq reisi Yuri Xaçaturov kimi, sabiq müdafiə naziri Arutyunyan da Rusiyaya sığınıb. Moskva isə onu İrəvana təhvil vermək əvəzinə, hətta barəsindəki axtarış qərarını da ləğv edib ki, bu da Ermənistanın istintaqa tərs şapalaqdır. Kreml artıq İrəvanla tam açıq danışmağa başlayıb, özü də layiq olduğu şəkildə.

Bir müddət önce Rusiyanın baş diplomati Sergey Lavrov Ermənistanın hadisələrinin ölkənin yeni rəhbərliyinin öz siyasi sələflərini təqib etməmək barədə bəyanatları ilə ziddiyyət təşkil etdiyini bildirmişdi. Paşinyan isə qarşılığında "Ölkəmizdə yeni vəziyyətdir və biz hamımız buna adaptasiya olmalıyıq. Həmçinin rusiyalı həmkarlar da. Hər şey qaydasındadır", - deməklə, faktiki olaraq rusiyalı nazirə meydan oxumuşdu.

Bunun ardınca S.Lavrovdan daha bir xəbərdarlıq gəldi. Bu dəfə o, "Ermənistanda vəziyyətin qaynamağa davam etməsi bizi narahat edir" dedi. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan isə "bəli, indi havalər

çok istidir" cavabını verərək, Lavrovu faktiki olaraq ələ salmağa çalışdı. Özü də söhbət Ermənistanın himayədarı, ermənipərəst və erməniəsilli rusiyalı diplomatdan gedir ki, ona qarşı Ermənistan hakimiyyəti-

ranı ilə Rusiyanın maraqlarına toxunduğunun fərqi yoxdur. Reallıq budur ki, Ermənistan kimin hakimiyyətə gəlməsini, yaxud kimin öz siyasi karyerasını başa vürməsinə Kreml müəyyənleşdirir. Ancaq

çalışır. Əslində N.Paşinyan hələ müxalifətdə olarkən Ermənistanı Rusiya əsarətindən qurtarmağa, Avrasiya Birliyindən və KTMT-dən çıxmağa çalışırdı. Ancaq baş nazir seçildəndən sonra o, bir müddət

bir məqamda erməni baş nazir Rusiya prezidenti Vladimir Putinin hüzuruna yollanır. Yeri gəlmişkən, Erməni mediası iddia edir ki, M.Arutyunyanla bağlı qərarla Moskva İrəvanın Azərbaycanın KTMT-yə üzvlü-

sonraya təsadüf etdi ki, bu, birbaşa Rusiya liderinə meydan oxumaq anlamı verdi.

Görək N.Paşinyan Rusiya prezidentinə bu dörd aylıq müddətdə yol verdiyi yanlışlara görə nə deyəcək, "sudan

Rusiya Ermənistanına hücumu keçir - itirilən mövqelər geri qaytarılır

Erməni baş nazirin Moskva səfərinə saatlar qalmış Rusiya Nikol Paşinyana sürpriz etdi: İrəvanın cinayətkar general axtarışı Rusiya ərazisində dayandırıldı; Kreml Yuri Xaçaturov və Robert Köçəryanın ardınca 1 mart hadisələrinin günahkarı olan Mikael Arutyunyanı da himayəyə götürdü

yünə (?-red.) veto qoyacağı barədə bəyanatına cavab verə bilər.

Qeyd edək ki, Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Köçəryan 2008-ci il prezident seçkilərindən sonra İrəvanda keçirilən etiraz aksiyasının zərərli dağıdılmasına əmr verməkdə ittiham olunub. Bir qrup şəxsə əlbir olaraq konstitusiyaya quruluşunu devirmək üçün sərbəst buraxıldı. Lakin onun ölkədən çıxışına qoyulan qadağanın aradan qaldırılması da Rusiyaya hövsələdən çıxartdı. Özü də bu sanksiya V.Putinin Köçəryan ad günü münasibətilə zəng etməsindən

quru" çıxı biləcəkmə? Hər halda, görünən budur ki, Rusiya Ermənistanda itirdiyi mövqeləri geri qaytarmağa başlayıb. Onun Paşinyan komandasına "əl gəzdirmək" qərarı, sabiqlərin cəzalandırılmasına qarşı sərbəst reaksiyaları, üstəlik, Qarabağ klanını revanşa hazırlamaş sözügedən plandan xəbər verir. Özü də N.Paşinyan komandası barədə R.Köçəryan tərəfdarlarının hazırladığı "dosye" erməni baş nazirdən qabaq Moskvaya çatıb. Bunu erməni mediası yazır. Deməli, Putinin masası üzərində Rusiyaya Qərbə satmağa hazır olan antirus kadrlar haqqında ilginclik məlumatlar toplusu olacaq.

□ E.PASASOY,
"Yeni Müsavat"

nin qəzəbli reaksiyasının səbəbləri də maraqlıdır. Təbii ki, Lavrov Rusiyanın rəsmi siyasətinin ifadəçisidir və burada onun kimliyi az əhəmiyyətli məsələdir. Amma axı S.Serkisyan dönəmində S.Lavrovun açıq şəkildə erməniləri himayə edir, hətta Qarabağ separatçıları ilə bir məclislərdə bədən qaldırırdı. Aprel döyüşlərindən sonra İrəvana ilk səfər edən, ermənilərə toxtaqlıq verən məhz Rusiya XİN başçısı oldu. Belə görünür, Paşinyanın gəlişi Lavrovun da maraqlarına zərbə vurub.

Bu yerdə qeyd edək ki, N.Paşinyan hakimiyyətə gəlməsinin 4-cü ayının tamamında, baş nazirliyinin 120-ci günündə Rusiyaya səfər edir. Ermənistanın "inqilab lideri"nin bu gedişlə hakimiyyətdə çox qala bilməyəcəyi və Rusiyanın payız aylarında onu devirəcəyi barədə hələ bir neçə ay əvvəl yayılmış məlumatları, ekspert şərhlərini xatırlatmaq yerinə düşərdi. Həqiqətən də Paşinyanın durumu olduqca ağırdır. Hakimiyyətə gələndən sonra 2008-ci ilin 1 mart hadisələrinin yenidən araşdırılmasına qərar verən N.Paşinyan bu qə-

Qərb dairələrinin dəstək verməyinə əmin olan erməni baş nazir tarana getdiyini nəzərə almadı, hətta Ermənistanın "ağa"sının üzünə ağ olmağa başladı. "Rus NATO"sunun - KTMT-nin baş katibi Yuri Xaçaturovun və eks-prezident R.Köçəryanın azadlığa buraxılması, digər eks-prezident Serj Sərkisyanın Qarabağda istintaqdan gizlədilməsi ilə kifayətlənməyən Rusiya bu dəfə də sabiq müdafiə naziri Mikael Arutyunyanı "qara siyahı"dan çıxartmaqla bağlı qərar verib. Bununla da Rusiya Ermənistan rəhbərliyinin nəzərinə çatdırmağa istəyib ki, hakimiyyətdə kimin olmasından asılı olmayaraq, ölkə daxilində yüksək çinlilərlə bağlı cəzalandırma tədbirləri məhz onunla razılaşdırılmalıdır. Fakt budur ki, Paşinyan hökuməti Y.Xaçaturovu nəinki həbsdən azad etməyə, hətta onun ölkə xaricinə çıxmasına izn verməyə vadar oldu. Lakin onun KTMT-də başqa bir generala əvəzlənməsi barədə İrəvanın təklifi bu günə qədər sayə salınmayıb. Moskva açıq şəkildə Paşinyana qarşı saymazlıq edir və onu küçə eforiyasından ayılmağa

fərqli davranış sərgiləməyə çalışsa da, yenidən atdığı addımlarla Rusiyadan uzaqlaşma xətti götürüb. Təsəvvür edin, ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Mills açıq mətnlə İrəvanın 1 mart hadisələri ilə bağlı araşdırmalarını dəstəklədiyini bəyan edir, "bizim mövqeyimiz dəyişməz olaraq qalır: Ermənistanın 2008-ci ilin 1 mart hadisələri qanunun aliliyi nəzərə alınaraq obyektiv və de-tallı şəkildə araşdırılmalıdır" - deyir. Özü də amerikalı diplomat bu açıqlamanı S.Lavrovun Paşinyan hökumətinə "təqib etməyi dayandırın" xəbərdarlığını edəndən sonra verdi. Moskvanın cavabı çox gecikmedi: 2008-ci il etiraz aksiyalarının dağıdılması işi üzrə dövlətlərarası axtarışa verilən Ermənistanın sabiq müdafiə naziri Mikael Arutyunyanın axtarışını dayandırdı. Bu, həm də Ermənistan uğrunda hərəketə keçən Qərb dairələrinə də cavab sayıla bilər. Rusiya Qərbin dəstəklədiyini "ədalətli istintaq"ın dərhal və qeyd-şərtsiz dayandırılmasını istəyir. Bu gün Ermənistan məşhur filmimizdəki "oxu" - "oxuma" dilemması qarşısında qalır və belə

"Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinə Mərkəzi və Qərbi Avropa ölkələri də qoşula bilər

Perspektivdə "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinə Mərkəzi və Qərbi Avropa ölkələri də qoşula bilərlər.

Pərviz Şahbazov

"Trend" in məlumatına görə, bunu energetika naziri Pərviz Şahbazov bu gün keçirilən "Azərbaycan Rəqabətlik Forumu 2018" adlı tədbirdə çıxışı zamanı bildirdi.

Nazir bildirdi ki, layihənin strateji əhəmiyyəti təkəcə Azərbaycan və iştirakçı ölkələrlə məhdudlaşmır:

"Dünya enerji balansında təbii qazın payı getdikcə artır. Bu baxımdan "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi çərçivəsində görülməli işlər xüsusi rol oynayır. Bu layihə Xəzəryanı ölkələrin qaz infrastrukturunu Avropa ilə birləşdirəcək və bütün Avropanın qaz xəritəsini dəyişəcək. Azərbaycanın enerji tədarükü marşrutlarının və mənbələrin şaxələndirilməsində rolu daha da artacaq. Bu layihə yeni tədarükçülərin, tranzitçilərin və istehlakçıların cəlb olunması ilə Mərkəzi və Qərbi Avropayədək genişlənmə perspektivlərinə malikdir".

Körpünün tikanları

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Bax, mən burada neçə-neçə illərimi məhv etmişəm. Axı nə qədər mənim ruhum burada çürüsün?" Sən nə yeni ölkə tapacaqsan, nə də yeni sahil. Bu şəhər həmişə səni izləyəcək".

(Konstantinos Kavafis, "Şəhər" şeirindən, tərcümə Əli Novruzov)

Şəhərin təzə müdir əvəzi balkonlardan paltar asmağı qadağan etmişdir. İlk olaraq küçələrə tərəfki ipləri kəsirlər, ümid edək sonradan bütün iplər kəsilsin. Alqışlanası hərəkətdir. Çünki millət paltar iplərindən funksiyasına uyğun yararlanmırdı. Bəzən müxalifətə xoş gəlsin deyər özlərini asırdılar! Ayıb hərəkətlər edirdilər. O cümlədən, şəhərimizin nəgməli qonaqları balkonlardan asılan paltarların fonunda şəkil çəkdirə bilmirdilər. Bir dəfə isə dost və qardaş Burundi Cümhuriyyətinin prezidenti Pyer Nkurunziza ölkəmizə rəsmi səfərə gələrkən və gəzintiyə çıxarkən amansız xəzri küleyi paytaxt sakini Güllübəyim xalanın allı-güllü alt tumanını zivədən (paltar ipindən) qopararaq hörmətli qonağın başına keçirmiş, diplomatik qalmağa səbəb olmuşdu. Bu baxımdan da paltar iplərinin kəsilməsi zəruri dövlətçilik tədbiridir, xarici siyasətimizdə müsbət saldo yaradacaqdır, balans saxlamağa kömək edəcəkdir.

Sözləşmə, mən anlamıram balkona eyvan deyəndə bu necə bizim sözə çevrilir; bunun birincisi fransız-alman, ikincisi fars köklüdürsə, niyə biz fars sözünü zorla götürməliyik. Onsuz millət hamısı elə balkon deyib durubdur. Ümid edək şəhər rəhbərliyini əvəz edən zati-aliləri lüğət tərkibi, danışq dilimiz, orfoqrafiya və orfoepiya qaydalarına əncam çəkərkən bunu da unutmayacağıdır. Çün, eşitdiyimizə görə, müəllim paytaxtdakı yad dildə yazılan lövhələrə də müharibə elan edibdir. Əhsən! Tak derjat. Rus sektoruna axışan uşaqların qabağını almaq üçün sektorun tamamilə pullu elan edilməsi söhbətlərini də dəstəkləyirik. İnsan tupoy olmalıdır, qoy öz milli düşüncəsində tupoy olsun. Öz pomidorumuz, öz xiyarımız. Öz millətimin kanalizasiyası başqa millətin oranjereyasından irəlidi - rəhmətlik Etibar müəllim demişken. Dədəm mənə oğul desə nə dərdim! Qazon olub stadionda bitərdim! Ki, xalqımız orada futbol oynasın. Nəsə, mövzudan uzaqlaşmayaq, qayıdıb görürük mövzunu qəzet qarışıq bağlayıb, qapısından qıfıl asıblar.

Şəhərdə aparılan yenidənqurma işlərindən bəhs edirik. Məncə, paltar iplərini kəsəndən sonra şpilkaları (doğrusu, paltarı ipə bərkitmək üçün olan, bəziləri tərəfindən tutqac, ipəzör kimi dürlü adlar qoyulan bu işgəncə alətinin dilimizdəki adını bilmirəm) da yığıdırmaq lazımdır. Səbəbini mötərizədə yazdım, qayıdın təzədən oxuyun. Həmçinin paltarların balkonlarda ütülənməsi, balkonlarda samovar qalamaq, manqalda kabab çəkmək, özünü günə vermək, evin damına çıxıb intihar etmək, hamamda lüt çimmək, blokda geyirmək, lifte piş eləmək, yataq otağında uzanmaq, mətbəxdə xörək hazırlanması kimi xalqımıza, paytaxtımıza xələl gətirən mənfi hallar yığıdırılmalıdır. Şəhərin təzə müdir əvəzi hara baxır? Özü də biz istəyirik elə bu adam axıracan müdir əvəzi kimi saxlanılsın, paytaxta heç bir müdir qoyulmasın. Çünki kreslonu tam əhatə edən andan bizdə məmurlar çayırlar. Gərək bir az gözləri yol çəksin, həsrətli qalsınlar. Bir növ, süfrədən yüngülvari ac durmaq məsləhəti kimi. Həkimlər deyir, belə olanda adam gombullaşır.

İntiharların qarşısını almaq üçün Koroğlu metrosu tərəfdəki məşhur asma körpünün (körpüyə "asma" deyirsən, bunlar səhv anlayır, elə bilir dövlət məsləhət görür özünü asmayıb ordan atasın) tikanlı məfillərlə əhatə edilməsi xəbərinə də şad olduq. Ta nə qədər intihar olardı orada... Birini Qənirə xanım xilas edirdi, o birini baş nazir Novruz müəllim, üçüncüsünü polis tuturdu... Nə qədər məsul vəzifəli şəxs həmin intihar körpüsü ətrafında girinc qalmışdı, öz işlərini görməyə vaxt tapmırdılar. AYB sədri Anar müəllim "Koroğluda körpüdə qoruyan" adlı roman yazırdı. İndi gedin körpüyə çıxın görün necə çıxırsınız. Yiyəsiz görmüşdülər. Tikanlı məfillərdən başqa, körpünün ətrafında istehkam qazılıb, su xəndəyi, odlı maye qazanları, atəş nöqtələri, minalanmış sahələr yaradılıb. Artıq heç bir zavallı vətəndaş dövlətçiliyə qəsd, özünə də sui-qəsd edə bilməz! Əsgərlərimiz, hüquq-mühafizə orqanlarımız intihar üçün körpüyə yaxınlaşan şəxsləri dərhal yayılm atəşi ilə yerində məhv edirlər.

Sonra da belə hökuməti bəyənirlər. Görün xalqı intihardan çəkəndirmək üçün necə əziyyətə qatlaşırlar.

Sentyabrın 7-də Türkiyə, Rusiya və İran prezidentləri arasında Tehranda keçirilən zirvə görüşü gündəmdə düşür. Xüsusilə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla rusiyalı həmkarı Vladimir Putin arasında yaşanan gərginlik ətrafında gedən müzakirələr səngimək bilmir.

yır. 50 minlik Azad Suriya Ordusu da (ASO) İdlibə daxil olmağa hazırdır. Aydın məsələdir ki, Tehran görüşü Suriya problemini həll edə bilməyəcəkdi. Heç ona görə görüşməmişdilər də. İdlib problemini həll etməyə yığılmışdılar, onu da həll edə bilmədilər. Putin kimi

qətilyini göstərə bilsə, ikinci gerçəklik bilələr. Moskva üçün yaxşı olar ki, indi güzəştə getsin. İdlibdə hərbi durum şiddətlənəndən sonra Moskva geri çəkilsə, bu, Putinin "rus muji ki" imicinə beynəlxalq miqyasda və daxili auditoriyada zərbə olacaq. Görünür, Pu-

kildə Türkiyə-Rusiya hərbi toqquşması baş verməyə nə qədər hər iki tərəf münasibətlərin qorunub saxlanması və inkişafında maraqlıdır. Lakin Suriyada İdlib qarşılıqlı kəskinləşməsi Türkiyə ilə Rusiyanın ciddi şəkildə arasını vura bilər. Amerika iki dövlətin ara-

İdlibdəki gərginlik Türkiyə-Rusiya yaxınlığını bitirə bilərmi?

"Putin kimi şəxslər ancaq güc dilini başa düşürlər"

Rəcəb Tayyib Ərdoğan

Vladimir Putin

Ərdoğanın görüşün yekun bəyannaməsində İdlibə bağlı "atəşkəs" sözünün yazılmasını təklif etməsi, lakin Kreml sahibinin bununla razılaşmamasının Türkiyə-Rusiya münasibətlərindəki yaxınlığa ciddi kölgə sala biləcəyi qeyd olunur. Rəsmi Ankaranın sammitdə Suriya və digər məsələlərlə bağlı istədiklərini əldə edə bilməməsinin gələcəkdə onun şimal və cənub qonşumuzla münasibətlərində ciddi çatlar yaradacağı yönündə fikirlər meydana çıxarıb. Hər üç ölkə rəhbəri arasında növbəti görüşün Rusiyada olacağı önə çəkilir və bu görüşün daha gərgin keçəcəyi ehtimal edilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli bildirdi ki, Tehran görüşünün Suriya problemini həll edə bilməyəcəyi əvvəlcədən məlum idi: "Tehran görüşü gözləntiləri doğrultmadı. Açıq, ümidlər də böyük deyildi. Əsəd Moskva və Tehranın dəstəyi ilə bütün Suriyaya hökmranlığını qaytarmaq istəyir. Və bunun olması üçün sonuncu maneə kimi İdlibi görürlər. Xahiş-minnətlə İdlibi almaqdan nə Əsəd rejimi, nə Moskva, nə də Tehran əl çəkən deyil. Bunu Ankarada gözəl anlayır. Ona görə də Türkiyə İdlib yaxınlığında ordu toplamaq istəyir. Əsəd rejiminə İdlib məsələsində

şəxslər ancaq güc dilini başa düşürlər. Məlum idi ki, Putin güzəştə getməyəcək. Ərdoğan da bunu bildirdi. Ərdoğan güclü siyasətçi kimi hamının gözü önündə sona qədər cəhd etdi və bununla da göstərdi ki, İdlib qətlində o, neinki iştirak etməyəcək, buna seyrci qalan da deyil. Putin kimiləri razı salmaq üçün Türkiyənin iştirakı ilə müxalifət İdlibdə Dəməşq-Tehran-Moskva üçlüyünə ciddi hərbi müqavimət göstərməlidir. Ancaq İdlib cəbhəsində uğursuzluq Putini güzəştə getməyə məcbur edər. Mövcud situasiya onu göstərir ki, İdlibdə Ankaranın rəhbərliyi altında müxalifət ciddi hərbi müqavimətə hazırlaşır. Bütün bunlara rəğmən Ankarada İdlibə görə münasibətlərini pozan deyillər. Ankarada İdlib Moskvanı birləşdirən digər məqamlar da var. Əsas məqam da Vaşinqton amilidir. Nə vaxta qədər Vaşinqton eyni anda Ankarada və Moskvanın üstünə gedəcək, Ərdoğanla Putin birgə hərəkət etməyə mətləblər tapacaqlar. Rusların bir deyəmi var: "Ümid sonda ölür". İdlib qətlimini dayandırmıya hələ ümid qalır. Fikrimcə, Türkiyə, Rusiya və onun müttəfiqləri İranla Əsəd rejiminə İdlib məsələsində

tin əmindir ki, İdlibə növbəti uğurunu qazanacaq. Amma İdlib getsə, bu da daxil və yaxın xaricdə Ərdoğanın imicinə ciddi ziyan olacaq. Ərdoğan da bunun fərqi deyil. Fərqi olduğu üçün də, göründüyü kimi, savaşa savaşa cavab verəcək. İdlib sünni suriyalıların son qalasıdır. Sünni suriyalıları da Suriyanın 90%-i deməkdir. Və sünni suriyalıların gözü də Ərdoğanındadır. Bundan əlavə, Türkiyə Suriyadan daha qaçqın qəbul etmək istəmir. Yeni qaçqın axınının da ancaq İdlibi qorumaqla qarşısını almaq olar. Moskva İdlibin üstünə gəlsə, Ankaraya seçim yolu qoymur. Ankarada sifətini qorumaq üçün Moskvanın üstünə gələcək. Və bu qarşılıqlı sifətini ancaq biri qoruya biləcək. Kim qoruyacaq, onu yaxın zaman göstərəcək".

Politoloq onu da bildirdi ki, Türkiyə, Rusiya kimi böyük dövlətlər bir neçə istiqamətdə əməkdaşlıq edirlər: "Bir istiqamətdə münasibətlərin pozulması digər istiqamətlərdə münasibətlərin pozulması anlamına gəlmir. Ankarada və Moskvanın bir çox iqtisadi anlaşmaları, isti ticari münasibətləri var. Rusiya Türkiyəni "Şərqi" hərbi təlimlərinə dəvət edib. Suriyada açıq şə-

sının dəyməyində maraqlıdır. Amma Amerika da İdlibin Əsəd tərəfindən götürülməsində maraqlı deyil. Çünki İdlib alınsa, Əsəd rejimi kürd regionuna çıxacaq. Kürd regionu da bildiyiniz kimi, Amerikanın nəzarətindədir. Bu da yeni Amerika-Rusiya toqquşması deməkdir. İdlib məsələsində Türkiyə ilə Amerikanın maraqları üst-üstə düşə bilər. Üstəlik, İdlibin ələvilər tərəfindən alınması Türkiyənin nəzarətində olan regionlara çıxış deməkdir. Belə olan təqdirdə Əsəd Moskva və Tehranın dəstəyi ilə Ankaradan tələb edəcək ki, nəzarət etdiyi Suriya ərazilərindən çıxsın. Bu da Ankaranın Dəməşq-Tehran-Moskva ilə növbəti qarşılıqlı sifətini ancaq biri qoruya biləcək. Kim qoruyacaq, onu yaxın zaman göstərəcək".

□ Cavanşir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Amerika başda olmaqla, Qərbi dünyasının Rusiya, Türkiyə və İrana qarşı tətbiq etdiyi sanksiyaların bəhrə verməməsi daim müzakirə mövzudur. Belə fikirlər var ki, hər üç ölkənin daxili iqtisadiyyatının dayanıqlı olması burada başlıca səbəbdır. Bu ölkələrin iqtisadiyyatını dayanıqlı edən səbəblər barədə mövqelər də müxtəlifdir.

niya, Almaniya, Fransa, Səudiyyə Ərəbistanı və bir çox başqa ölkələr kimi yaxın tərəfdaşları mövcuddur. Birləşmiş Ştatların tətbiq etdiyi və tətbiq etməyə hazırladığı sanksiyalar hər üç ölkənin milli valyutasını əsaslı şəkildə silikələyə bildi. Sanksiyanın elan edilməsi bu cəmiyyətlərdə bir panika yarada bildisə,

xarici investitorlar, heç yerli iş adamları da yatırım etməyəcək. İqtisadiyyata yatırımlar edilməzsə, bu halda onun tənəzzülü qaçılmazdır. Bütün bu dediklərimiz zəncirvari şəkildə bir-biri ilə bağlıdır. Bu bağlılığı başlanğıc nöqtəsi isə sanksiyaların tətbiqindən sonra milli valyutaların dəyərindən düşməsi ilə başlayır. Hər

Paşinyanı Moskvaya niyə çağırırlar?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Soçidəki görüşündən heç birçün keçmədi ki, Ermənistanın baş naziri N.Paşinyanın da Kremlə dəvət alması haqda xəbərlər yayıldı.

Rusiyanın xarici işlər naziri S.Lavrov bunu çox özünəməxsus bir tərzde izah etdi: Moskva N.Paşinyanın ölkəsilə bağlı planlarını bilmək və bir də ona KTMT üzvlüyündən irəli gələn öhdəlikləri xatırlatmaq istəyir...

Bəli, izah elə verilibdir ki, ondan hansısa dəqiq qənaət əldə etmək olduqca çətin bir məsələdir. Əlbəttə, Kremlin N.Paşinyanın planları ilə bağlı heqiqətdən də çox böyük narahatlığı var, amma hələki İrəvan Kremlə təlaşlandırma biləcək ciddi bir addım atmayıb, əksinə, Moskvanın təzyiqlə Koçarıyanı azad edib, üstəlik, baş nazirin əsas müşavirlərindən birini istefaya göndərmiş.

"KTMT qarşısında öhdəliklər" məsələsi də çox qəliz ifadə olunubdu, çünki N.Paşinyan bu səmtərdə hələki bir addım atıb: Təşkilatın baş katibi olan general Y.Xaçaturova cinayət işi açıb.

Sözsüz ki, bizə adicə bir olay təsiri bağışlayan bu proseslər Kremlə başqa cür anlaşılır, ona görə ki, on illərdir Moskva İrəvandan bir reaksiya görüb: baş üstə!.. İndisə baş nazir bu ənənəni pozmaq olmasa da, dəyişməkdə israrlı görünür...

Amma bizi bu məsələdə bir azacıq fərqli məqam düşündürür. Soçi görüşü Azərbaycanın KTMT-yə və AİB-ə üzvlüyü ilə bağlı şübhələri xeyli dərəcədə dağıtdı. Belə ki, biz prezidentlərin bəyanatlarında bunlara aid hər hansı işarə sezmedik. Amma bizim rusofillər sakitləşmək istəmir və hələ də bu xüsusda danışmaqda davam edirlər; guya məxsusi olaraq Azərbaycan üçün KTMT-də müşahidəçi ölkə statusu yaradılıb və Bakı əvvəl bu postu tutacaq, daha sonra isə KTMT-nin tam hüquqlu bir üzvlüyü olacaq!

Onlar Paşinyanın da Moskvaya dəvət almasını da çox özünəməxsus şəkildə izah edirlər: guya onu da Kremlə məhz ona görə dəvət ediblər ki, Ermənistan bu prosesə maneçilik etməsin.

Nə demək olar? Rəsmilərimizin çıxış və bəyanatlarını izləməkdə davam edirik. Hələ ki hökumətin bu məsələ ilə bağlı bir işarəsi yoxdur və düşünürük ki, belə bir ciddi məsələ tam "məxfi" şəkildə reallaşsın.

Düzdür, ötən il Azərbaycanın xarici işlər naziri E.Məmmədov ölkənin AİB-ə üzvlüyü ilə bağlı maraqlı bir açıqlama vermişdi: "Heç vaxt "yox" demə!"....

Bu, o demək idi ki, prinsipçə, bu variant birmənalı şəkildə istisna olunmur, amma bunu "hə" kimi qəbul etmək üçün də heç bir əsas və ya ehtimal yoxdur.

Ona görə də məsələdə "düyün" qalmaqdadır. Güman edirik ki, uzun müddət belə qalmayacaq. Bizə elə gəlir ki, Rusiya da hələ konkret bir vəd verməyə çətinlik çəkir. Ola bilsin, hər şey Ermənistanın vəziyyətdən və "məxməri inqilab"ın hara istiqamət götürəcəyindən asılı olacaq. Əgər N.Paşinyan tamam dönük çıxarsa, Kreml məsələni içəridən həll etməyə və Ermənistanın vəziyyəti əvvəlki halına qaytarmağa çalışacaq. Qarabağ kriminal siyasi klanının yavaş-yavaş tərpənməsi də bu ehtimalı artırır və V.Putinin R.Koçeryana zəng açıb onu təbrik etməsi də o, deməkdir ki, köhnə dostlar-nökərlər hələ unudulmayıbdır, Kreml istənilən vaxt onların köməyinə müraciət edə bilər.

Yox, əgər məsələ bu yolla da həllini tapmasa, onda Kremlin nəzərləri heç sözsüz ki, Azərbaycana tərəf dönməyəcək. Amma necə dönəcək, bunun əvəzi nə olacaq, nə təklif olunacaq, nə tələb ediləcək - hələki konkret bir söz demək olmur.

Amma bu ssenarinin bir özelliği var. Ermənistan da Rusiyadan uzaqlaşmaq yolunu tutsa, Azərbaycanın Rusiyanın gözündə dəyəri birə - on artacaq: Gürcüstan demək olar ki, Rusiya ilə düşməndir, Ermənistanın da dönük çıxmaq ehtimalı var. Qalır, Azərbaycan...

Fəqət, tələsməməliyik. Ötən dəfə də yazmışdıq ki, Azərbaycan bloklara qoşulmamaq siyasətində Rusiyanın da maraqları nəzərə alınmış və biz Moskvaya bundan artıq xidmət göstərə bilmərik. Burada tələsmək və KTMT daxilində hansısa status almaq düzgün olmaz. Bu, təxminən sel gəlməmişdən çıxmanmaya bənzər.

Odur ki, gərək, rusofil qardaşlarımız da bir azacıq arzularını cilovlasınlar; Kremlin "alman" gah bu tərəfə, gah da o biri tərəfə uzatmasının artıq çox şahidi olmuşuq və həmin "alman"ı növbəti dəfə görəndə dərhal cummayaraq onun üstünə. Mərhum S.Dəmirəl deyirdi ki, siyasət həm də səbr tələb edən işdir. Elə bu səbəbdən gəlin Süleyman əminin bu sözlərini unutmayaq...

Sanksiyaların Türkiyə, Rusiya və İrani gökdürə bilməməsinin sirri...

Fikrət Yusifov: "Şimali Koreya on illər boyu sanksiyalar altında necə yaşayır?"

Şimal və cənub qonşumuzda, qardaş ölkədə azad iqtisadiyyatın mövcudluğu önə çəkilir və bu amilin sanksiyalar qarşısında duruş gətirilməsində mühüm rol oynadığı vurğulanır. Eyni zamanda Rusiya, İran və Türkiyədə sahibkarlığa böyük imkanlar yaradıldığı və onların azad olduğu qeyd edilir. Üç ölkənin də sanksiyalara qarşı bir mübarizələrinin töhfələr verməsindən də söz açılır.

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı alim Fikrət Yusifov hesab edir ki, Amerikanın sanksiyalarla bu ölkələrə ciddi təsir etmək imkanları hələ də qalır:

"Hər hansı bir ölkənin iqtisadiyyatını sanksiyalar yolu ilə tam çökdürmək o qədər də asan məsələ deyil. Əgər bu mümkün deyilsə, bəs onda Şimali Koreya on illər boyu sanksiyalar altında necə yaşayır? İranın özü də bu yolun uzun yolçularından biridir. Ona qarşı sanksiyalar yenidən dayanmışdı ki, Tramp administrasiyası sanksiyaları bərpa etdi. İndi İrani əvvəlkindən daha kəskin sanksiyalar gözləyir. Bu ilin noyabr ayında İran neftinin ixracına qoyulacaq qadağaların nə ilə nəticələncəyi isə indidən bəllidir. İran buna qarşı var gücü ilə mübarizə aparacaq. Ancaq bu mübarizənin müsbət nəticələr verəcəyini demək çətinidir. Çünki ABŞ meydana deyil. Onun Kanada, İngiltərə, Avstraliya, Yeni Zelandiya kimi daha doğma müttəfiqləri ilə yanaşı Yap-

onlar işləməyə başlayandan sonra vəziyyətin daha da ağırlaşacağı qaçılmazdır. ABŞ-ın təkbaşına və müttəfiqləri ilə birlikdə Rusiya, Türkiyə və İran kimi ölkələrin iqtisadiyyatına və maliyyə sistemine sanksiyalar yolu ilə ciddi təsir etmək imkanları var. Əgər bu ölkələrin on illər boyunca dünyanın bank-hesablaşma sistemində hökmranlığı ələ almış dollardan imtina etmək imkanları olsaydı, o halda bəlkə də vəziyyət bu qədər acınacaqlı olmazdı. Təəsüf ki, indi bunu etmək də mümkün deyil. Dollardan imtina ilə bağlı bəyanatlar isə hələlik siyasi çağırışlardan başqa bir şey deyil. ABŞ-ın sanksiyaları tətbiq etməkdə əsas məqsədi həmin ölkələrdə ictimai-siyasi vəziyyəti gərginləşdirmək və vətəndaş qarşudürməsi yaratmaq yolu ilə hakimiyyət dəyişikliyinə nail olmaqdır. Bunun üçün ən yaxşı vasitə də sanksiyalar-

bat yüksəlir. Nəticədə ticarət balansında mənfi saldo yaranır. Bu vəziyyətdə hökumət milli valyutanın kəskin ucuzlaşmasının qarşısını ala bilmir. Ölkədə qiymətlər yüksəlir, işsizlik artır, insanların həyat səviyyəsi aşağı düşür. Bu isə vətəndaş qarşudürməsinə aparən ən real yoldur. Belə qarşudürmənin qarşısının alınmasının yeganə yolu daha ciddi idarəçilik üsullarının tətbiqindən keçir. Bu isə təbii ki, davamlı ola bilməz".

Sabiq nazir onu da qeyd etdi ki, azad iqtisadiyyat anlayışı bu ölkələr üçün bir qədər nisbi xarakter daşıyır: "Hər üç ölkənin düşdüyü indiki durumda heç onun mövcudluğu da hələ hər şey demək deyil. Azad sahibkarlığın inkişafı üçün münbit iqtisadi mühit olmalıdır. Əgər bir ölkənin milli valyutası sabit deyilsə və mütəmadi olaraq öz dəyərini itirirsə, bu halda həmin ölkənin iqtisadiyyatına neinki

üç ölkə bu gün iqtisadi tənəzzül yaşayır. Milli valyutaların ucuzlaşmaqda davam etməsi onların iqtisadiyyatını mümkün yatırımlardan məhrum edir. Bütövlükdə valyuta gəlirləri azalır. Nə qədər ki, bu vəziyyət davam edəcək, bu ölkələrin iqtisadiyyatında hər hansı bir irəliləyişin baş verməsi mümkün deyil. Ən yaxşı halda görülə biləcək xüsusi tədbirlər hesabına vəziyyəti bir qədər sabitləşdirmək mümkün ola bilər. Bu ölkələrə Qərb üzərində qələbə çalmaq üçün uzun bir yol keçmək lazımdır. Baxın, Rusiya, Türkiyə və İranın Ümumi Daxili Məhsulu ABŞ-ın ÜDM-in 14%-ə bərabərdir və ya Birləşmiş Ştatların müttəfiqi olan Yaponiyanın ÜDM-dən az qala iki dəfə azdır. Belə olan halda kimin qələbə şansının nə qədər olduğunu dəyərləndirmək çətin deyil".

□ **Cavanşir ABBASLI**
"Yeni Müsavat"

Xəbər verildiyi kimi, Prezident yanında Ali Attestasiya Komissiyası sədrinin müavini, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru, professor, AMEA-nın müxbir üzvü Vəli Hüseynov vəzifəsindən uzaqlaşdırılıb. Onu Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Famil Mustafayev əvəzləyib.

Qeyd edək ki, Famil Front oğlu Mustafayev 18 sentyabr 1966-cı ildə Salyan rayonunda anadan olub.

1983-cü ildə Salyan rayonu N.Gəncəvi adına 2 nömrəli tam orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirib. 1984-1989-cu illərdə Rusiyada Rostov Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat fakültəsində siyasi iqtisad ixtisası üzrə təhsil alıb və universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 1998-2002-ci illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsində hüquqşünaslıq ixtisası üzrə təhsil almış və buranı da fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

1998-ci ildə "Keçid dövründə çoxukladlı iqtisadiyyatın formalaşmasında özəlləşdirmənin rolu" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə edərək iqtisad elmləri namizədi elmi dərəcəsinə alıb. 2010-cu ildə "Transformasiya şəraitində makroiqtisadi proseslərin dövlət tənzimlənməsi problemləri" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edərək iqtisad üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsinə alıb.

2009-cu ildə Ali Attestasiya Komissiyasının qərarı ilə dosent elmi adını, 2014-cü ildə isə professor elmi adını alıb. 60-dan çox məqalə, dərslik,

Ali Attestasiya Komissiyasındakı rəhbər dəyişikliyinə təhsil ekspertindən reaksiya

Etibar Əliyev: "Əgər ona müəyyən sərbəstlik verilsə..."

dərs vəsaiti və proqramları, iki monoqrafiyanın müəllifidir. F.Mustafayev 1989-1992-ci illərdə Azərbaycan Texniki Universitetində "Siyasi iqtisad" kafedrasında müəllim işləyib. 1992-1994-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Antiinhisar Siyasəti və Sahibkarlığa Kömək Komitəsində şöbə rəisi, Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun direktor müavini kimi fəaliyyət göstərmişdir. 1994-1996-cı illərdə "Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" SC-nin əvvəlcə vit-

se-prezidenti, sonra isə prezidenti olub. 1996-1999-cu illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Əmlak Komitəsində şöbə rəisi, Milli Depozit Mərkəzinin əvvəlcə icraçı direktoru, sonra isə prezidenti işləyib. 1999-2000-cü illərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsində Milli Depozit Mərkəzinin prezidenti vəzifəsində çalışıb. 2001-2004-cü illərdə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində "İqtisadi

nəzəriyyə-2" kafedrasının baş müəllimi işləyib.

2004-2015-ci illərdə "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzinin direktor müavini, 2015-2016-cı illərdə təhsil nazirinin müşaviri vəzifələrində işləyib.

2016-cı ildən bu günə qədər Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru vəzifəsində çalışıb.

2004-cü ildən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində 0,5 ştat professor vəzifəsində çalışır.

2011-2013-cü illərdə Ali Attestasiya Komissiyasının "İqtisadiyyat" elmləri üzrə ekspert şurasının üzvü olub. 2013-cü ilin fevral-oktyabr aylarında Ali Attestasiya Komissiyasının "İqtisadiyyat və hüquq" elmləri üzrə ekspert şurasının sədri, 2013-cü ilin oktyabr ayından bu günə qədər isə "İqtisadiyyat" elmləri üzrə ekspert şurasının sədri işləyib. 2017-ci ilin sentyabr ayından Təhsil Nazirliyi yanında Təhsil və Məşğulluq üzrə Daimi Şurasının sədri.

Təhsil eksperti Etibar Əliyev "Yeni Müsavat"a açıqlama-

sında bu təyinatı yüksək dəyərləndirdi:

"Azərbaycanda 2005-ci ildən başlayaraq Bolognya sistemi tətbiq olunmağa başlayıb. Burada elmi dərəcələrin verilmə strukturu tam fərqlidir. Belə qurumların mövcudluğu nəzərdə tutulmur. Lakin buna baxmayaraq, Ali Attestasiya Komissiyası bizdə fəaliyyət göstərir. Sovetlər dövründə Mərkəzləşmiş Ali Attestasiya Komissiyası kimi mövcud idi. Sonralar hər ölkənin özünün belə bir komissiyası yaradıldı. Dissertasiyaların təsdiqi ilə məşğul olan yeganə qurum kimi fəaliyyət göstərir. Düşünürəm ki, Ali Attestasiya Komissiyasının ən uğurlu rəhbəri rəhmətlik Azad Mirzəcənzadə olub. Onun vaxtında alim olmaq istəyənlərdə bir məsuliyyət hissi var idi. Özünü alim kimi görə bilən şəxslər bu işə baş qoşurdular. Tam da olmasa, əksəriyyəti nəzərdə tuturam. Sonradan bu qurumda dəyişikliklərlə yanaşı yumşalma prosesi getdi. Plagiat işlərinin sayı çoxalıb. Eyni zamanda alim olanların qohum-əqrəbələrinin, dost-ta- nişlərinin sürətlə alim olma pro-

sesi getdi. Vəli Hüseynovun idarəçiliyi akademik Arif Mehdiyev idarəçiliyinin məntiqi davamı idi. Son təyinatda gəldikdə isə düşünürəm ki, bu uğurlu təyinatdır. Famil Mustafayev daha çox təhsil sistemindən tanıyırdım. O, 2004-cü ildən 2015-ci ilə qədər Azərbaycan Milli Ensiklopediya Mərkəzində çalışıb. Burada çalışmağın özü də müəyyən təcrübədir. Onu prinsipial, elmi olan bir şəxs kimi tanıyıram. 2016-cı ildən etibarən çalışdığı Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru vəzifəsində özünü doğrultdu. Peşə təhsilinin vəziyyəti çox ağır idi. Onun gəlişindən sonra müəyyən canlanma yandı. Bu təhsil sistemində xeyli sayda partnyorlar dəvət olundu. Famil Mustafayev işlədiyi hər yerdə özünü doğrultan şəxs kimi tanıyıram. Əgər ona müəyyən sərbəstlik verilsə, kadrlar seçiminə imkanlar yaradılarsa, düşünürəm ki, bu sistemdə müəyyən dərəcədə dönüş yaratmaq mümkün olacaqdır."

Qavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Kartof idxalına gömrük rüsumu ikiqat artırıldı

Ekspert: "Qərara həm istehsalçının, həm də istehlakçının mənafeyi baxımından yanaşmaq lazımdır"

Nazirlər Kabineti Azərbaycana idxal olunan təzə kartofun idxal rüsumunu artırıb. Qurumun sentyabrın 3-də qəbul etdiyi qərarla "Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi fəaliyyətin mal nomenklaturası, idxal gömrük rüsumlarının dərəcələri və ixrac gömrük rüsumlarının dərəcələri" nə dəyişiklik edilib.

"Yeni Müsavat" Nazirlər Kabinetinə istinadən xəbər verir ki, edilmiş dəyişikliyə əsasən, Azərbaycana idxal olunan təzə və digər kartofun idxal-gömrük rüsumu 15 faizdən 30 faizə qaldırılıb. Nazirlər Kabinetinin bu qərarı sentyabrın 3-dən oktyabrın 31-dək qüvvədədir.

Onu da qeyd edək ki, bu məsələ ilə bağlı Nazirlər Kabinetinə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Dövlət Gömrük Komitəsi birgə müraciət edib. Onlar təkliflərini İqtisadiyyat Nazirliyi və Məliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırıblar.

Xatırladaq ki, bir müddət öncə Tovuz rayonunda yaşayan fermer Samir Verdiyev qəzetimiz vasitəsilə kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimova müraciət etmişdi. Müraciətdə idxal kartofunun ucuz başa gəlməsi üzündən fermerlərin yetişdirdiyi kartofu aşağı qiymətə satmaq məcburiyyətində qaldığı bildirilirdi. Fermer bu səbəbdən Azərbay-

cana idxal olunan kartofun rüsumlarının artırılmasını təklif edirdi: "Son vaxtlar qonşu ölkə olan İranda böyük devalvasiya olduğu üçün artıq oradan gələn kartofun maya dəyəri 35-40 qəpiyə başa gəlir. İranda dövlət ölkədən ixrac olunan mallar üçün sahibkara əlavə pul da ayırır və bunun nəticəsində bizim daxilə olan mallarımız çox ucuz (30 qəpiyə) sahədə satılır ki, bu da kartofun maya dəyərindən ən azı 10 qəpik aşağıdır".

Nazirlər Kabinetinin qərarı istehlakçının mənafeyi baxımından müsbət addımdır. Bunu "Yeni Müsavat"a iqtisad-

çi-ekspert Rəşad Həsənov deyir. Onun sözlərinə görə, kartof idxalı rüsumunun ikiqat artırılması qısamüddətli olduğu üçün taktiki addım hesab olunmalıdır: "Yerli istehsalın müdafiə olunması hökumətin əsas öhdəliklərindən biridir. Əlinde olan ən müxtəlif alətlərdən istifadə edərək hökumət yerli istehsalçıyı müəyyən qədər müdafiə etməlidir. Kartofa idxal rüsumlarının artırılmasını iki kontekstdən şərh etmək olar. Birincisi, yerli istehsalın, istehsalçının müdafiəsidir. Hazırda mövsüm dövrüdür. Azərbaycana ən çox kartof idxal olunan ölkələrdə də yığım

dövrüdür. Eyni zamanda bu ölkələrdə milli valyutalar dəyərdən düşüb, inflyasiya prosesi sürətlənib. Bu isə idxalı stimullaşdırır, idxal məhsulunun maya dəyərini azaldır, rəqabət qabiliyyətini artırır. Nəticədə bəzi hallarda yerli istehsalçı məcbur olub məhsulunu maya dəyərindən də aşağı satmalı olur".

Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycanda bazarlarda qiymət heç də aşağı deyil: "Yerlərdə istehsalçıdan çıxış qiyməti aşağıdır. Bu isə istehsalın tsikliyə mənfi təsir göstərir. Son illərdə ölkədə formalaşmış bir trend var. Bir il yetişdirdiyi məhsulu

ucuz satan istehsalçı gələn il başqa məhsul yetişdirir. Ərzaq təhlükəsizliyi kontekstindən yanaşdıqda kartof Azərbaycanda əsas məhsul növlərindən biri hesab olunur. Sahibkarların kütləvi şəkildə kartof yetişdirməkdən imtina etməsi növbəti illər üçün arzuolunan deyil. Bu baxımdan, qəbul edilən qərar müsbət addımdır. Nəzərə alsaq ki, mövsümün başa çatmasından - oktyabrın 31-dən sonra qərar qüvvədən düşəcək, onda qərarın müsbət xarakterli olduğunu bir daha söyləyə bilərik".

R.Həsənov onu da qeyd edir ki, istehlakçının mənafeyi baxımından yanaşdıqda, Nazirlər Kabinetinin qərarını fərqli qiymətləndirmək mümkündür: "Qəbul edilən qərar son nəticədə bazarlarda kartofun qiymətinin bahalaşmasına səbəb olacaqdır. Bura həm idxal məhsulu aiddir, həm də yerli istehsal. Bu isə istehlakçının xərclərinin artmasına gətirib çıxaracaq, ailə büdcəsinə əlavə ağırlıq yaradacaq. Bununla belə, hökumətin əsas vəzifəsi ondan ibarətdir ki, qeyd olunan hər iki maraq qrupunun mənafeyi arasında optimal vəziyyəti təmin etsin. Qiymətlər nə həddən artıq yüksək olub istehlakçının xərclərini kəskin artırmamalı, nə də hədsiz aşağı olub istehsalçıyı zərərləndirəcək. Bu addımla bağlı yayılan qeyri-rəsmi məlumatlara görə, ölkədə iri şirkətlərdən biri böyük həcmdə kartof istehsal edib. Nazirlər Ka-

binetinin qərarının da həmin şirkətin mənafeyi baxımından qəbul edildiyi bildirilir. Reallıqda vəziyyət belədirsə, bu qərarın monopolist şirkətin maraqlarının təminatına xidmət etdiyi aydın olar".

Dövlət Statistika Komitəsindən aldığımız məlumata əsasən 2017-ci ilin yanvar - dekabr aylarında ölkəyə 106 min 662,23 ton təzə və ya soyudulmuş kartof idxal olunub. 2016-cı ildə isə idxal 183 min 5,41 ton təşkil edib.

2016-cı ildə kartof idxalına 33 milyon 792,82 min dollar, 2017-ci ildə isə 22 milyon 802,48 min dollar sərf olunub.

Qeyd olunan dövrdə Azərbaycandan xaricə kartof ixracı isə artıb. Belə ki, 2016-cı ildə ölkədən 38 min 229,41 ton, 2017-ci ildə 57 min 569,99 ton kartof ixrac edilib. İxrac qiyməti 2016-cı ildə 15 milyon 789,08 min dollar, 2017-ci ildə isə 25 milyon 810,74 min dollar təşkil edib.

Beləliklə, 2017-ci ilin yanvar-dekabr ayları üzrə kartof idxalı 41 faizdən çox, dəyəri isə 32 faizdən çox azalıb, ixrac həcmi 50 faizdən, dəyəri isə 63 faizdən çox artıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin hesabatına görə, ötən il Azərbaycanda 58,8 min hektar kartof sahəsindən 889,4 min ton məhsul əldə olunub. Ölkə əhalisinin kartofa illik tələbatı isə 1 milyon 200 ton təşkil edir. Onu da nəzərə alsaq ki, istehsal edilən kartofun hamısı yararlı olur. Buna görə də Azərbaycana İrandan, Türkiyədən, Pakistandan, hətta ərəb ölkələrindən də kartof gətirilir.

Q Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

Nikol Paşinyan Rusiyaya hesabat xarakterli səfərə hazırlaşdığı ərəfədə ATƏT-in baş katibi Tomas Qreminger İrəvana gəlib. Beynəlxalq təşkilatın rəhbərinin Ermənistan rəhbərliyi ilə keçirdiyi görüşlərin ictimaiyyətə məlum olan tərəfləri heç də qeyri-adi təsir bağışlamır, növbəti xarakter daşıyır.

Gözləndiyi kimi, Tomas Qreminger Ermənistanın xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyan İrəvanda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması prosesini müzakirə ediblər. Görüşdə Qreminger ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrliyi çərçivəsində münaqişənin yalnız sülh yolu ilə həllinin vacibliyini vurğulayıb. Məlumatda deyilir ki, eyni zamanda T.Qreminger və Z.Mnatsakanyan Ermənistanın daxili siyasi vəziyyətini də müzakirə ediblər.

Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan da ATƏT baş katibi Tomas Qremingerlə görüşüb. Ermənistan mətbuatı yazıb ki, görüşdə regional məsələlər müzakirə olunub. Baş nazirle görüşdə də tərəflərin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması prosesinə toxunduqları (?-red.) vurğulanıb.

Bundan əlavə, ATƏT rəsmisi Ermənistan Milli Məclisinin sədri Ara Babloyanla görüşüb. "Yeni Müsavat" erməni mediasına istinadən xəbər verir ki, görüş zamanı baş katib Ermənistanda seçki qanunvericiliyi ilə bağlı islahatlar prosesinə dəstək verməyə hazır olduğunu bildirib. Erməni spiker də öz növbəsində ATƏT-lə əməkdaşlığa önəm verdiklərini, əməkdaşlığın davam etdirilməsi istiqamətində maraqlı olduqlarını deyib.

Rəsmi açıqlamalardan belə qənaət hasil olur ki, danışıqlarda Qarabağ məsələsi diqqət mərkəzində olub. Ancaq bu danışıqların məntiqi yekunu barədə hər hansı fikir yürütmək çətinidir. Reallıq bundan ibarətdir ki, Ermənistanın yeni hakimiyyəti sələflərinin taleyindən dərs götürmək fikrində deyil və sülh barədə danışıqda, hərbi ritorikaya üstünlük verir. ATƏT rəsmisi İrəvanda ki görüşlərdə Qarabağ məsələsinin yalnız dinc yolla həll edilməli olduğunu deməklə ermənilərin çərəyinin üstünə yağ sürtmüş olub. Hərçənd baş katib oğlunu Qarabağa əsgər göndərən N.Paşinyandan bu təcridatçı davranışına görə cavab istəməli idi. ATƏT baş katibinin İrəvan səfəri təbii ki, Bakıda da izlənilir. Xatırladaq ki, baş katib sentyabrın 11-də Bakıya səfər edəcək və burada bir sıra məsələlər müzakirə olunacaq.

Cənab Qremingerin ilk olaraq İrəvana səfər etməsi

məntiqlidir. Bakının mövqeyi aydındır. Fakt budur ki, Ermənistan hakimiyyəti "gah nala, gah mıxa" vurmaqda, status-kvonun uzadılmasına yeni cəhdlər etməkdə davam edir. Üstəlik, gələn ilin yazında Ermənistanda keçiriləcək parlament seçkiləri bu ölkənin gündəmində Qarabağ məsələsini arxa plana keçirir. O halda ATƏT rəsmisinin seçki islahatları ilə bağlı bəyanatını da təsadüfi saymaq olmaz. Amma bütün bunlarla yanaşı, Paşinyanın Moskva yolçuluğu ərəfəsində baş tutan səfər diqqət çəkir, ekspertimiz də bunu təsdiqləyir.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq kulminasiya nöqtəsinə çatıb və həlli labüd olan bir problemə çevrilib: "ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrleri 20 ildən artıqdır ki, ancaq deklarativ bəyanatlar verirlər. Bu münaqişənin həll edilməməsi regionun təhlükəsizliyinə ən böyük təhdiddir. Həll uzandıqca sərmayə qoyuluşu, meqalayihələrin həyata keçirilməsi də çətinləşir. Azərbaycan tərəfi bunu dəfələrlə bəyan edib. Artıq ATƏT bunu regionun ən böyük problemi hesab edir. Almaniya kansleri Merkelin regiona səfəri də buna bir işarə idi. ATƏT-in baş katibi Tomas Qreminger də bu problemin həlli ilə bağlı regiona səfər edib".

Ekspert qeyd etdi ki, son vaxtlar Ermənistanın yeni rəhbərliyinin apardığı qeyri-ciddi siyasət, Qarabağ klannına daxil olan şəxslərin həbsi, qarşıdurmalar, insan haqlarının pozulması və s. məsələlər Ermənistanda müzakirə olunan əsas mövzulardır: "Paşinyanın Rusiya səfərindən öncə Qremingerlə görüşü və sonradan Rusiyaya səfəri də Dağlıq Qarabağla əlaqəlidir. Bu, Paşinyanın Rusiyaya üçüncü səfəridir və sonuncu səfər artıq ciddi məsələlərlə bağlıdır. Azərbaycanın KTMT-yə müşahidəçi qismində qəbulu məsələsi, Robert Köçəryanın həbsi, eyni zamanda sonradan azadlığa buraxılma da, ölkədən çıxışına qadağa qoyulması, zənnimcə, əsas müzakirə mövzuları ola bilər". **A.Nağıyevin sözlərinə görə, bundan başqa, qərbyönlü qeyri-hökumət təşkilatlarının sayının artması da Rusiya tərəfindən verilən su-**

Qarabağ

alların arasında olacaq: "Digər bir məsələ də Ermənistanda anti-Rusiya fikirlərin artmasıdır. Təbii ki, Paşinyan müəyyən siyasi gedişlər edə bilər, bunun isə keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı olacağı istisna deyil. Çünki Rusiyanın xeyir-duası olmadan onun qalib gəlməsi inanılmaz deyil. Prezidentlərin Soçi görüşündən sonra Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində

Şarmazanov və Armen Aşotyan Rusiya-Ermənistan münasibətlərinin hazırkı durumundan narahatlıqlarını ifadə ediblər. "Yeni Müsavat" erməni mətbuatına istinadən bildirir ki, Şarmazanov N.Paşinyanın Lavrovun dediklərinə reaksiyasına sət münasibət bildirib. Qeyd edək ki, S.Lavrov Rusiyanın Ermənistanda "qaynamaqda olan situasiyadan" həyəcan keçirdiyini bildirib. "Bizi

ki, onun ölkəsi 1 mart 2008-ci il hadisələrinin obyektiv və detallı araşdırılması istəyir. Bu, dolayısı ilə Ermənistanın "qaynadığını" deyən Lavrova cavabdır, həm də ABŞ-in Ermənistan marağını nümayiş etdirir.

Erməni mediası istisna etməz ki, V.Putin N.Paşinyana Ermənistanın Suriyadakı proseslərdə Rusiya ilə birgə iştirak etməsini təklif edəcək. Ele

ları, V.Putin himayə etdiyi R.Köçəryanla bağlı sət qərarları, KTMT baş katibi Y.Xaçaturovla bağlı qərarın qeyri-müəyyənliliyi, həmçinin yeni hökumətin "ipə-sapa yatmaz" obrazı Ermənistandakı Serj Sərkisyan tərəfdarlarını hərəkətə keçməyə həvəsləndirib. Onlar parlament seçkiləri arasında revans əldə etməyə çalışacaqlar, necə ki, artıq bunun simptomları görünür.

ABŞ səfirinin Paşinyana dəstəyi və Rusiyanın hərbi mesajı

İşğalçı ölkənin rəhbərliyi çətin situasiya ilə üz-üzə qalıb; İrəvanın Suriyadakı hərbi əməliyyatlarda iştirak etmək qərarına və hökumət başçısının anti-Lavrov açıqlamalarına Sərkisyan tərəfdarlarından kəskin reaksiyalar...

Sergey Lavrov

Nikol Paşinyan

Rusiya müvafiq addımlar atmalıdır, çünki açar fiqurdur və Ermənistanı danışıqlar masasına əyləşdirmək mümkündür".

Ermənistan baş nazirinin Qarabağ məsələsini indiki durumda arxa plana keçirmək cəhdini xarici şərhçilər də təsdiqləyir. "Hesab edirəm ki, Ermənistanda hakimiyyət uğrunda ciddi mübarizə gedəcək. Nikol Paşinyanın rəqibləri onu Dağlıq Qarabağ məsələsində güzəştlərə getməyə hazır olmaqda ittiham edir. Amma mən fikirləşirəm ki, o bu güzəştlərə hazır deyil". "Trend" in məlumatına görə, bunu Bakıda mətbuat konfransı zamanı rusiyalı ictimai xadim, politoloq, Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru, Dövlət Dumasının deputatı, Rusiya İctimai Palatasının üzvü Sergey Markov deyib.

R.Köçəryanın ölkədən çıxışının qadağan edilməsinin ardınca N.Paşinyanın Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovu faktiki olaraq ələ salan açıqlama verməsi Ermənistandakı rusiyapərəst qüvvələrin əlinə fürsət verir. Respublika Partiyasının təmsilçiləri Eduard

həyəcanlandıran budur ki, Ermənistanda situasiya hazırda qaynayır, 10 il əvvəlki hadisələr araşdırılır, həbslər aparılır" - rus nazir deyib. Paşinyan isə Rusiyanın baş diplomatının narahatlığının qarşılığında "Bəli, doğrudan da bu gün yaman isti idi..." - deməklə Lavrovun dediklərini ələ salıb. E.Şarmazanov isə N.Paşinyanı "ciddi olmağa və layk yığmaq naminə zarafatlar etməyə" çağırıb. "Cənab Paşinyan bu, "KVN" deyil, ciddi Ermənistan-Rusiya münasibətləridir və mən düşünürəm ki, müttəfiq dövlətə yumorla cavab vermək lazımdır" - Şarmazanov sət şəkildə bildirib. A.Aşotyan da deyib ki, N.Paşinyan Ermənistanın sükani arxasında oturub, lakin maşını sürə bilmir.

Diqqətçəkən budur ki, Rusiyanın təzyiqləri ilə baş-başa qalan Paşinyan hökumətinə Qərbdən dəstək gəlməyə başlayıb. Belə ki, ABŞ-ın Ermənistandakı səfiri Riçard Mills Rusiyanın bu ölkədəki proseslərə münasibətinə reaksiya verir. O deyib ki, Kremlin münasibətinə Ermənistan hökuməti cavab verməlidir. Ancaq ABŞ diplomatı S.Lavrovun dediklərinə cavabında qeyd edib

bu günlərdə erməni mediası yazıb ki, Ermənistan hərbiçiləri Suriyada Bəşər Əsəd qoşunlarının tərkibində silahlı müxalifətə qarşı döyüşəcək.

Avropa.info xəbər verir ki, bunu Ermənistan Politoloqlar Assosiasiyasının sədri Amayisyan erməni mediasına açıqlamasında deyib. Onun sözlərinə görə, Nikol Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi ilk günlərdə anti-Rusiya mövqə sərgiləsə də, nəticədə bu mövqedən geri çəkilərək Moskvanın dediklərini qəbul edib: "Nəticədə Ermənistan NATO-nun hərbi təlimlərində iştirakdan imtina etdi. Əvəzində isə Ermənistan ordusunun hərbiçiləri Rusiya Silahlı Qüvvələri tərkibində Suriyada Bəşər Əsəd rejiminin əleyhdarlarına qarşı hərbi əməliyyatlarda iştirak edəcək. Artıq bununla bağlı məsələ həllini tapıb. Bu cür bi-abırçı formada geri çəkilib Rusiyanın şərtlərini qəbul edə cəkəndə, onda niyə zamanında məsuliyyətsiz çağırışlar edib, bəyanatlar verirdin?" Ola bilsin ABŞ səfirini danışdıran həm də bu amildir.

Paralel olaraq Paşinyanın Qərbə reveransları, paralel olaraq Rusiya əleyhinə çıxış-

N.Paşinyanın Moskva səfəri ərəfəsində, üstəlik, Qərbin İrəvanla bağlı hərəkatliliyi fonunda Rusiyanın Ermənistanda hərbi təlimlər keçirməsi də maraqlı məsələdir. İkitərəfli bölük təlimləri çərçivəsində Rusiyanın Cənub Hərbi Dairəsinin Ermənistanda yerləşdirilən 2 mindən çox hərbiçisinin döyüş hazırlıq vəziyyəti yoxlanılır. "Report" "RIA Novosti"yə istinadən xəbər verir ki, bunu Cənub Hərbi Dairəsinin mətbuat xidməti bildirib. Qeyd olunub ki, təlimlər bir həftə ərzində Rusiyanın Ermənistandakı Kəmxud və Alagöz poliqonlarında keçirilir. Təlimdə motoatıcı, tank, artilleriya, zenit-raket, kəşfiyyat mühəndis və rabitə bölükləri iştirak edir.

Təlimə 2 mindən çox hərbiçisi, 400-ə yaxın avtomobil, zirehli texnika, o cümlədən "MiQ-29" qırıcı, "Mi-24P" və "Mi-8MTV" helikopterləri, pilotsuz uçan komplekslər cəlb edilib.

Rusiyanın hərbi təlimləri həm də Gürcüstanda hərbi təlimlər keçirən NATO-ya cavab sayıla bilər. Hansı ki, Kremlin xəbərdarlığından sonra İrəvan bu təlimlərdə iştirakdan vaz keçmişdi...

Akif Nağı

REAL sədrinin separatçını müdafiə etməsi qınandı

"Bu gün Zaxarçenkonun öldürülməsini pisləyənələr belə çıxır ki, sabah Bako Saakyan öldürülsə, bunu da hansısa şəkildə pisləyə bilərlər"

REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədov avqustun 31-də öldürülən Donetsk separatçılarının lideri Aleksandr Zaxarçenkonun öldürülməsinə qarşı çıxıb. İlqar Məmmədov facebookdakı səhifəsində bu barədə yazıb: "Siyasətçi həyatının dəyərində bəzi insanların vəcdsizliyini Ukrayna-Rusiya münasibətlərindəki olay nümunəsində qınayan əvvəlki statusumu rusca yazdım. Sonra öz dilimə çevirib şərhlərə qoydum, amma çox adam görmədi. Odu ki, törcüməni ayrı status kimi də yerləşdirirəm: "Donetsk'dəki ayrılıqların liderinin öldürülməsi-bunun arxasında istər Moskva, istərsə də Kiyev dursun-qətiyyətlə qəbul edilməz əməldir. Adama qarşı Kiyevin qanuni iddiaları varsa, Kiyev onu tutub yarıqlamağı bacarmalı idi. Yox, əgər adama qarşı bu cür iddialı Kreml idisə, onu ayrılıqların ərazisində aparıcı siyasi görəvdən çıxarmaq üçün Moskvanın bir çox başqa imkanları da vardı. Öldürülən Zaxarçenkonun haqqında bildiklərim çox deyil. Ədalətli sandığı səbəbdən əli silahlı savaşığımı bilirəm. Sonra ona inanan insanların göz dikdiyi ərazinin siyasi yönətiminə keçdi. Onun işinin doğru ya da adil olduğunu da demirəm. Fəqət siyasətçilər arasında müəyyən bir peşə dayanışması olmalıdır. İctimai təsəvvürdə siyasətçilər, onlarla eyni fikirdə olmadığımızda "güllələnəcək it"lərə çevirmək ən pis yoldur, əgər xalqlar, siniflər və ya qruplar sülh içində yaşayış üçün ortaq bir dil tapmaq istəyirlərsə".

İlqar Məmmədovun Zaxarçenko ilə bağlı mövqeyi cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb. Onun bu açıqlamasını sifir terrora etiraz, humanizm prinsiplərindən doğan yanaşma kimi dəyərləndirənlərlə yanaşı kəskin tənqid edənlər də var.

Məsələn, Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı İlqar Məmmədovun mövqeyini separatçını müdafiə mövqeyi kimi qəbul edir. "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Akif Nağı bildirdi ki, İlqar Məmmədovun bu açıqlaması onda təəssüf doğurur: "Biz terrorun tərəfdarı deyilik. Amma separatçılığın qarşısı istənilən yolla alınmalıdır. Separatçılıq özü terroru doğur. Harada separatçılıq varsa, həmin bölgədə terror baş qaldırır və separatçılar və onlara liderlik edənlərin özləri terrora istifadə edirlər. Onlar qanunlarını, ərazi bütövlüyünü tanımadıqları və qarşı çıxdıqları ölkəyə qarşı faktiki olaraq terrorçuluqla məşğul olurlar. İstər Ukraynadakı məlum separatçı rejimlər və onların liderləri, istərsə də Azərbaycanın ərazisi olan Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimlərin rəhbərləri məhz bu yolu tutublar. Aleksandr Zaxarçenko və Bako Saakyan kimi quldurlar minlərlə insanın qanının tökülünə bəis olublar. Üsəmə bin Laden necə məhv edildisə, onlar da elə zərərsizləşdirilməlidirlər. Zaxarçenko haqq etdiyini aldı. Bako Saakyan da layiq olduğu cəzayı almaldır. Bako Saakyanla Ben Ladenin heç bir fərqi yoxdur. Ona görə də kimlərsə Aleksandr Zaxarçenko, bin Laden kimlərinin öldürülməsinə qarşı çıxarsa, deməli, bako saakyanları müdafiə etmiş olur. Odu ki, hər kəsi öz sözünün məsuliyyətini dərk etməyə çağırıraq. Xüsusilə də siyasətçiləri bu cür məsələlərdə məsuliyyətli danışmağa dəvət edirik. Bu gün Zaxarçenkonun öldürülməsini pisləyənələr belə çıxır ki, sabah Bako Saakyan öldürülsə, bunu da hansısa şəkildə pisləyə bilərlər".

Xatırladaq ki, Donetsk separatçılarının lideri A.Zaxarçenko yemək yədiyi restoranın partladılması nəticəsində ağır yaralanıb. Xəstəxanaya çatdırılırsa da həyatını xilas etmək mümkün olmayıb. Ukrayna kəşfiyyatı Zaxarçenkonu çoxdan izləyirdi. Ümumiyyətlə, indiyədək Donbasdakı qanunsuz silahlı birləşmələrin məşhur komandirlərinin əksəriyyəti aradan götürülüb. Separatçıların nəzarətindəki ərazilərdə Ukrayna dövlətinə sadıq xeyli adam, o cümlədən keçmiş hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşları qalıb. Ekspertlər hesab edir ki, böyük ehtimalla Ukrayna dövlətinin müvafiq qurumları kəşfiyyat-diversiya əməliyyatlarında onlardan yararlanırlar. Başqa bir versiya da irəli sürülür ki, Moskva Qərblə anlaşaraq Donbas problemini həll etmək istədiyi üçün sülhə mane ola biləcək odioz fiqurları aradan götürür.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədovun sentyabrın 4-də keçirdiyi mətbuat konfransında verdiyi mesajlar geniş müzakirələr doğurub. Keçmiş vicdan məhbusunun iqtidar və müxalifətə ünvanladığı mesajlar daha çox diqqət çəkib.

REAL rəhbəri hakimiyyətlə debatlarla hazır olduğunu bəyan etməklə yanaşı, uğur qazanıb hakimiyyətə gələcəklərini bildirib. Bundan əlavə, o, iqtidarın ünvanına sət tənzidlər də səsləndirib.

İ.Məmmədovun demokratik düşərgəyə verdiyi mesajlarda isə əsas diqqətçəkən məqam REAL-in mitinqlər keçirib-keçirməyəcəyi barədə verilən suala cavabıdır. O, indiyə qədər keçirilən bəzi aksiyaların hakimiyyətin işinə yaradığını və iqtidarın bundan bəhrələndiyini qeyd edib. Bununla da o, Müsavat və AXCP-nin bostanına "daş atıb". REAL rəhbəri dolayısı ilə ənənəvi müxalifətin uğursuz olduğunu da önə çəkib.

YAP-çı deputat Elman Nəsirov İ.Məmmədovun dediklərinə bu cür reaksiya sərgilədi: "Əvvəlcə onu deyim ki, İlqar Məmmədov iddia etdiyi kimi siyasi məhbus deyildi. Sübutlar əsasında o, həbs edilmişdi. Ümumiyyətlə, tək o deyil, Azərbaycan da heç kəs siyasi baxışlarına görə təqib edilmir, həbs olunmur. Bu da ondan ibarətdir ki, cənab prezident Azərbaycanın demokratik inkişaf yolunu müəyyən edib. Bu gün ölkəmizdə müxalifət istədiyi vaxt mitinqlərini keçirir. Əgər o mitinqlərə 800-1000 nəfər gəlmirsə, bu artıq onların öz problemdir. İlqar Məmmədovun azadlığa çıxdıqdan sonra verdiyi bu bəyanatların mahiyyətini biz dərk edirik. O nikbin ruhda danışmaqla öz tərəfdarları arasında nüfuzunu qoruyub saxlamaq istəyir. Onun hakimiyyətə iddialı olması normaldır. Bu baxımdan İlqar Məmmədovun prezidentlik arzusunda qeyri-adi heç nə yoxdur. Kimin hakimiyyətə gəlməsini xalq müəyyən edir. İlqar Məmmədov yaxşı bilir ki, 2016-cı ildəki referendumla xalq İlham Əliyevin mövqeyini dəstəklədi. Bu həm də cənab prezidentə olan böyük etimadın ifadəsi idi. Bu ilin aprelindəki seçkilərlə cənab prezident xalqın mütləq əksəriyyətinin səsini qazanmaqla növbəti dəfə prezident seçildi. Bu baxımdan İlqar Məmmədov yaxşı bilməlidir ki, ölkə başçısının reytingi hansı səviyyədedir. Onunla siyasi mübarizə aparıb qalib gəlmək imkanları olan ikinci bir siyasətçi yoxdur. İlqar Məmmədov onun üzərində daha çox baş sındırmalıdır ki, bundan sonrakı fəaliyyətində cənab prezidentə tərkibli hərəkatlara yol verməsin. Digər tərəfdən, bu suala cavab tapsın ki, müxalifət nədən bu qədər zəifdir,

REAL sədrinin iqtidar və müxalifətə verdiyi mesajlara reaksiyalar

Elman Nəsirov:
"İlqar Məmmədov onun üzərində daha çox baş sındırmalıdır ki..."

mitinqlərinə nə üçün qohum-əqrəbələri, dost-tanışları toplanır. REAL Partiyasını bu gün Azərbaycan cəmiyyətində çox az adam tanıyır. İlqar Məmmədov ilk növbədə, sualı özünə, müxalifət düşərgəsinə verməlidir".

AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, İlqar Məmmədovun mətbuat konfransında səsləndirdiyi fikirlər və bəyanatlar azadlığa çıxdığı gündə səsləndirdiyi fikir və bəyanatlardan nisbətən fərqli idi: "Azadlığa çıxdığı ilk gündə mətbuata verdiyi bəyanatlarında daha radikal, pafoslu və eyforik idi. Bu, haradasa anlaşılandır. Çünki adam 5 ildən artıq bir müddətdə həbsdə olub və bir çox siyasi məsələlər və müasir siyasi dəngələr barədə məlumatsız qalıb. Bu məlumatsızlığın və aydın təsəvvürün yoxluğu da konfransda açıq şəkildə görünürdü. Hətta deyərdim ki, jurnalistlər İlqar bəyin azadlığa yeni çıxmasını nəzərə alaraq onun üzərinə çox getmədilər, sualları çox da basqı yaratmadılar. Ancaq REAL-çılar bunun daima belə davam edəcəyini də düşünməməlidirlər və mətbuat qarşısına daha hazırlıqlı çıxmalıdırlar.

Tural Abbaslı:
"Azər Qasımlı və Natiq Cəfəri daha realist və dolğun danışdılar, nəinki liderləri..."

Düşünürəm ki, REAL sədrinin həbsdə olması səbəbi ilə formalaşan imici və bu imicin təsiri altında insanlarda yaranmış fantastik gözləntilərin qarşılığını vermək bu qurum və onun təsisçiləri üçün heç də asan olmayacaq. Əksinə, bu gözləntilərin reallaşmadığını gören dəstəkçilər xeyal qırıqlığına uğraya və dəstəkçiləri əleyhdara, kəskin tənqidçilərə çevirə bilər. Şəxsən bir siyasətçi kimi mətbuat konfransından gözləntilərim qətiyyətlə doğrulmadı. Partiya rəhbəri olaraq İlqar Məmmədovun azadlığa çıxmasından 20 gün sonra ilk mətbuat konfransını keçirməsini nəzərə alsaq, mətbuat nümayəndələri önünə bundan daha hazırlıqlı çıxmaq olardı, deyə düşünürəm. Müxtəlif istiqamətlərdə verilən suallara konkret cavab verilmədi. Hətta bəzi suallara ümumiyyətlə cavab vermək istəmədiyini bildirdi. Azərbaycandakı digər müxalifət partiyaları ilə əməkdaşlığın mümkünlüyü barədə verilən suala verdiyi ironik cavabın isə qətiyyətlə yeri yox idi. Bu cavabdan açıq şəkildə aydın olurdu ki, İlqar bəy hələ də türmə eyforiyasından ayrılmayıb. Hətta müxalifət liderləri ilə çıxdıqdan sonra ünsiyyəti barədə danı-

şanda belə ona zəng edərek təbrik etmiş siyasilərin adlarını belə çəkmədi, sadəcə, təmsil etdikləri partiyaların adları ilə kifayətləndi. Belə nüansların sadə vətəndaşlar arasında yaradacağı rəyi deyə bilmərəm, ancaq müxalif siyasi çevrələrdə heç də xoş rəylər formalaşdırmayacağını dəqiq deyə bilərəm. İddialı olması barədə nəse deməyim doğru olmaz. Çünki istənilən siyasi

quruluş iddialı olmalı və bu iddialara uyğun addımlar atmalıdır. Bu arada İlqar Məmmədovun REAL-in yeganə ideoloji partiya olduğunu deməsini də qəbul etmirəm. Ola bilsin bəy azadlığa təzə çıxıb deyə bu barədəki ictimai fikirdən o qədər də xəbəri yoxdur. Əslində Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bütün partiyaların ideoloji yanaşmasında cümhuriyyətçilik faktorı var. Bu barədə REAL-in nəse yenilik gətirdiyini düşünürəm. Məncə, jurnalistlərin verdiyi suallar ətrafında Azər Qasımlı və Natiq Cəfəri daha realist və dolğun danışdılar, nəinki liderləri. Özlərinin əsasən ideologiyaya dayalı bir partiya olduğunu bəyan edən sədrin, elə həmin tədbirdə Erkin Qədirlinin timsalında daxildə fikir ayrılıqlarının olduğunu etiraf etməsi də ayrı bir non-sens oldu mənim üçün. İdeologiyayı əsas götürən bir siyasi qurumda fikir ayrılığı necə və nəyin ətrafında ola bilər axı? Hətta REAL-dən artıq istefa vermiş şəxslər barədə suala cavab verərkən İlqar Məmmədov partiyadaxili məsələlərə hələ də hakim olmadığını nümayiş etdirdi. Hətta bu barədə ətraflı məlumatı olmadığını açıq şəkildə etiraf da etdi. REAL sədrinin Azərbaycanın siyasi gündəminin əsas mövzularından biri olan "Nardaran hadisələri" və hadisələrdə həbs olunanlar barədə açıq mövqə nümayiş etdirə bilməməsi və bu barədə də hələ maraqlanacağını deməsi başqa bir maraqlı məsələdir. Çünki bu insanların demək olar ki, hamısı elə İlqar Məmmədovun özü kimi siyasi məhbus hesab olunur və bir çox təşkilatlar tərəfindən bu belə də tanınıb. Bu açıq məsələ barədə fikir bildirməkdə çətinlik çəkməsi mənə başqa mətləblərdən xəbər verir. Zaman hər şeyə aydınlıq gətirəcək".

□ Cavansir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Argentinanın sənaye naziri Dante Sika bu günlərdə ölümdən dönüb. Belə ki, içərisində nazirin və 10 nəfərin olduğu lift gözlənilmədən 10 metr hündürlükdən qırılaq şaxtaya düşüb. Xoşbəxtlikdən qəza zamanı heç kəs xəsarət almayıb.

Azərbaycanda da tez-tez liftlərdə bu cür insidentin yaşandığını şahidi oluruq. Məsələn, bu günlərdə Bakının Fəzail Bayramov 11/56 ünvanında yerləşən yeni yaşayış binasında xoşagəlməz qəza baş verdi. Binanın 22-ci mərtəbəsində liftin trosu qırılaq, birinci mərtəbəyə çirpilib. Qəza zamanı liftdə 5 İraq vətəndaşı və bir azərbaycanlı olub. Qəza nəticəsində iki ərəb xəsarət alıb. Yaralılarından birinin vəziyyəti ağırdır.

Bu səbəbdən əksər insanlarda lift fobiyası yaranıb, onlar liftə minməyə qorxurlar. Əksər hallarda liftlərdə yaranan problem onların təhlükəsizliyinin düzgün təmin olunmaması, vaxtaşırı baxış keçirilməməsi ilə bağlıdır.

Qeyd edək ki, liftlərin istismar müddəti 25 il müəyyən

olunub. Buna baxmayaraq, həm paytaxtda, həm də digər böyük şəhərlərdə, Gəncə və Sumqayıtda istismar müddəti bitən liftlərdən istifadə olunur. Məlumat görə, hazırda Bakıda istismar müddətini başa vuran liftlərin sayı 5000-dən çoxdur. Bu isə çoxlu sayda insanın həyatının təhlükə altında olması deməkdir.

Xatırladaq ki, bu günə qədər liftlərin təmiri və yenilənməsi ilə bağlı dövlət büdcəsindən xeyli vəsait ayrılıb. Belə ki, 2013-cü ildə ölkə rəhbəri Bakı, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərində çoxmənzilli binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Həmin sərəncama əsasən bu şəhərlərdə olan çoxmənzilli binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəm-

Bakıdakı binalarda lift fobiyası

Liftlərin təhlükəsizliyinə görə məsuliyyəti kim daşıyır?

ləndirilməsi məqsədilə Prezidentin Ehtiyat Fondundan ilkin olaraq 7 milyon manat, o cümlədən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə 5 milyon manat, Gəncə və Sumqayıt şəhər icra hakimiyyətlərinin hər birinə 1 milyon manat ayrılıb. Həmçinin dövlət binalarında istifadə olunan hər liftə görə ayda 35 manat pul ayrılır. Lakin liftlərin vəziyyəti ilə bağlı durum bu günə qədər dəyişməz olaraq qalır. Yalnız ara-sıra liftlərin hansısa elementləri təmir edilərək, yenidən istifadəyə verilir.

Bəs liftlərin təhlükəsizliyi necə qorunmalıdır? Qəza baş verən zaman məsuliyyət hansı qurumun və yaxud kimlərin üzərinə düşür?

Mövzu ilə bağlı ekspert Nüsrət İbrahimov "Yeni Müsavat" a danışdı:

"Sovet dövründə Bakıdakı çoxmərtəbəli binalarda yerləşən bütün liftlərə vaxtaşırı nəzarət olunurdu. İldə bir dəfə liflər yoxlamadan keçirilirdi. Hazırda isə çoxmərtəbəli binaların sayı iki dəfədən çox artıb. Lakin sovet dövründən bu günə qədər liftlərə nəzarət edən komitənin əməkdaşlarının sayı

artmayıb. Həmin komitə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tabeliyindədir. Bu qurum vaxtaşırı bütün liftlərdə xüsusi proqramla yoxlamalar aparmalı, nəzarət etməlidir.

Liftlərə xidmət edən kommersiya qurumları var. O qurumlarla müqavilə bağlanmalı, 2-3 aydan bir yoxlama keçirilməli, vəziyyətlə bağlı aktlaşma aparılmalıdır. Bundan əlavə, bina sakini liftdə hər hansı bir nasazlıq, səs müşahidə edərsə, mütəlx şəkildə dərhal həmin quruma müraciət etməlidir.

Burada birinci məsuliyyət binanın istismar edən tərəfin üzərindədir. Yəni binada yaşayan mənzil mülkiyyətçiləri kimlə müqavilə bağlayıbsa, məsuliyyət onların üzərindədir. İkinci növbədə məsuliyyət müqavilə bağlanan kommersiya qurumunun üzərinə düşür. Üçüncü isə təbii ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin tabeliyində olan müvafiq qurumun üzərindədir.

Ekspertlər qeyd edir ki, liftdən istifadə edərkən liftin kabinəsinin divarına vurulmuş istifadə qaydalarına diqqət yetirilməlidir. Bu qaydalarda əsasən liftin istehsal tarixi, isteh-

salçı şirkət və liftin qaldırma qabiliyyəti haqqında məlumatlar öz əksini tapır. Məhz insanların xüsusi diqqət göstərməli olduğu əsas məsələ liftin qaldırma qabiliyyəti haqqında məlumatdır. Çünki lift istifadəçiləri bu məlumat əsasında liftə hansı sayda şəxsin minməsi və liftin ümumi tutum çəkisi haqqında məlumat əldə etmiş olur. Yadda saxlamaq lazımdır ki, liftdə olan şəxslərin sayının və ümumi çəkisinin müvafiq normanı ötməsi qəti qadağandır.

Bəzi hallarda insanlar lifti çağırmaq üçün ikiistiqamətli çağrı düyməsinin ikisini də basırırlar. Bəziləri belə düşünür ki, bu halda lift daha tez gələcək. Bu, yanlış haldır və hər bir şəxs yalnız gedəcəyi istiqamətə uyğun - aşağı və ya yuxarı düyməni basmalıdır. Liftə mindikdən sonra isə yalnız gedəcəyiniz mərtəbənin düyməsini basmalısınız. Liftin qapılarının arasında dayanmaq olmaz. Liftə tez girib və tez də çıxmaq lazımdır.

Tez-tez rast gəlinən hallardan biri də uşaqların liftdən fərdi şəkildə istifadə etməsidir. Bu, uşaqlar üçün təhlükəli haldır. Belə ki, hər hansı nasazlıq

ucbatından lift dayanarsa, insanlarda narahatçılıq və təşviş halları baş verir. Uşaqlarda isə bu hal daha qabarıq şəkildə özünü büruzə verir. Liftdə tək qalan uşaqlarda qorxu, həyəcan hissi bəzən o həddə çatır ki, onlar özlərini itirir, nə edəcəklərini bilmir və ağır psixoloji travma alırlar. Bu səbəbdən də uşaqların liftdən valideynlərsiz və böyüklərsiz istifadəsi qəti qadağandır.

Liftdə olarkən bir-birini itələmək, tullanmaq və sətərdəyşmələr etmək liftin dayanmasına səbəb olur. Və yaxud normadan artıq yüklənmə liftin normal fəaliyyətinə əngəl yaratmaqla yanaşı, onun sıradan çıxmasına da səbəb olur.

Lift sıradan çıxarsa, nadir hallarda sürətlə aşağıya doğru hərəkət edə bilər. Bu halda liftdə olan şəxs üzə üstə düşməyə uzanaraq və ya çömələrlərini əllərini liftin sağ və sol divarlarına sıxmalıdır. Liftə tez girib və tez də çıxmaq lazımdır.

Tez-tez rast gəlinən hallardan biri də uşaqların liftdən fərdi şəkildə istifadə etməsidir. Bu, uşaqlar üçün təhlükəli haldır. Belə ki, hər hansı nasazlıq

Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Əcnəbilər mahnı və rəqslərimizi ifa etdikdə qonorar ödəməlidir

Həmçinin qanunun tələbinə görə, müəllif və mənbə də göstərilməlidir

Son zamanlarda Azərbaycanın həm xalq, həm də müəllif mahnıları, rəqslərinin sədası dünyanın bir çox ölkələrindən gəlir. Sosial şəbəkələrdə, internet resurslarında tez-tez əcnəbi musiqiçilərin çox böyük həvəslə mahnılarımızı, rəqslərimizi ifa etdiklərinin şahidi oluruq. Elə bu günlərdə norveçli musiqiçilər Daniel Lazar (skripka) və Espen Vensasın (mandolina) duet şəklində Azərbaycanın xalq rəqsi "Basqalı"nı ifa etməsi həm ölkəmizdə, həm də Norveçin özündə böyük marağa səbəb oldu. Daniel Lazar paylaşdığı videoya "Necə də gözəl musiqidir. Onu öyrənmək və ifa etmək xoş idi. Bu, Azərbaycan kompozisiyasıdır. Biz yaxın zamanlarda çarxın yeni versiyasını təqdim edəcəyik. Zövq alın!" statusunu qeyd edib. İzləyicilər musiqiçilərə bu möhtəşəm ifaya görə təşəkkür ediblər. İfaçılar Azərbaycan musiqisi ilə məhz necə tanış olduqları barədə danışmaqdan imtina ediblər. Lakin bildiriblər ki, Azərbaycan mahnılarını bundan sonra da öyrənmək və ifa etmək niyyətindədirlər.

Qeyd edək ki, "Basqalı" Azərbaycanın ən məşhur rəqslərindən biridir. Bu rəqsin müəllifi və mahir ifaçısı isə xalq artisti Aftandil İsrailovdur. Xalq artisti musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, bu günə qədər bir çox məşhur musiqiçilər həmin rəqsi ifa etmək üçün ondan izn, halallıq alıb. Əcnəbi musiqiçilərin ondan icazə alması məsələsinə gəldikdə isə Aftandil İsrailov sualımızı bu cür cavablandırmışdı:

"Bu rəqs dünyanın bir çox ölkələrində ifa olunur. Təki Azərbaycan musiqisi hər yerdə səslənsin".

Maraqlıdır, əcnəbi musiqiçilər azərbaycanlı müəllifə məxsus hansısa mahnı və ya rəqsləri ifa edərkən müəllifdən izn almalı və yaxud da qonorar ödəməlidirmi? Bu proses necə aparılır? Hansı halda izn almaq və yaxud qonorar ödəmək tələb olunur?

Məsələ ilə bağlı Müəllif Hüquqları Agentliyinə müraciət etdik.

Agentlikdən "Yeni Müsavat" a verilən cavabda bildirilib ki, müəllifin əsərdən istifadənin hər növünə görə qonorar almaq hüququ vardır:

"Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Qanunun 8-ci maddəsinə əsasən əsəri yaradan şəxs onun müəllifi sayılır və digər sübutlar yoxdursa, əsərə müəlliflik adı altında açıqlanmış şəxsə məxsusdur. Qeyd edilən qanunun 15-ci maddəsinə uyğun olaraq, əsərdən hər hansı formada və üsulla istifadəyə müstəsna hüquqlar əsərin müəllifinə və ya əsərə müəlliflik hüququnun digər sahibinə məxsusdur. Əsərdən istifadəyə müstəsna hüquqlar müəllif və ya əsərə müəlliflik hüququnun digər sahibi tərəfindən əsərin surətinin çıxarılması, orijinalının və ya nüsxələrinin müxtəlif üsullarla yayılması, kirayəyə verilməsi, idxalı və s. formada istifadəsi ilə bağlı hərəkətlərin həyata keçirilməsi, həyata ke-

çirilməsinə icazə verilməsi, yaxud bu cür hərəkətlərə qadağa qoyulmasını nəzərdə tutur.

Həmin maddənin 4-cü hissəsinə əsasən müəllifin əsərdən istifadənin hər növünə görə müəllif qonorarı almaq hüququ vardır (qonorar almaq hüququ). Bu qonorarın həcmi və hesablanması qaydası müəlliflərlə (hüquq sahibləri ilə) istifadəçilər arasında bağlanmış müəllif müqaviləsi və ya

müəlliflərin verdikləri səlahiyyətlər həcmində əmlak hüquqlarını kollektiv əsasda idarə edən təşkilatlarla istifadəçilər arasında bağlanmış müqav-

vilərlə müəyyən edilir. Göstərilən maddənin 2-ci hissəsində isə göstərilib ki, müəllifin

özünün qonorardan imtina etdiyi hal və bu Qanunla müəyyən edilmiş məhdudiyyətlər istisna olmaqla, əsərdən istifadəyə görə müəllif qonorarı ödənilməlidir. Qanunun yuxarıda göstərilən tələblərinə əsasən əcnəbi musiqiçilər Azərbaycanlı müəllifə məxsus hansısa mahnı və ya rəqsləri ifa etmək üçün müəllifdən icazə almalı və hüquq sahibinin istəyindən asılı olaraq, aralarında razılaşdırılmış məbləğdə qonorar ödəməlidirlər.

Agentlik bu prosesin necə

aparılmasına da aydınlıq gətirib:

"Qanunun 30-cu maddəsinin müddəalarına əsasən, qanunun 15-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulmuş əmlak hüquqları müəlliflər və müəlliflik hüquqlarının digər sahibləri tərəfindən müəllif müqaviləsi üzrə verilir. Qanunun 31-ci maddəsinə əsasən, müəllif müqaviləsi yazılı şəkildə bağlanmalıdır. Müəllif müqaviləsində əsərdən istifadə üsulları (belə müqavilə üzrə verilən konkret hüquqlar); hüquqların verildiyi müddət və ərazi; qonorarın məbləğlərinin və (və ya) əsərdən istifadənin hər növünə görə qonorarın məbləğlərinin müəyyən edilməsi qaydaları; ödəniş qaydaları və müddəti, həmçinin tərəflərin mühüm hesab etdikləri digər şərtlər öz əksini tapmalıdır.

Qanunun 19-cu maddəsinin normasına uyğun olaraq, müəllifin və müəlliflik hüququnun digər sahibinin razılığı olmadan və müəllif qonorarı verilmədən qanuni dərc edilmiş əsərlərdən qısa parçaları müəyyən məqsəd üçün lazım olan həcmdə tədris xarakterli nəşrlərdə, radio və televiziyalarda, səs və videoyazılımlarda istifadə etməyə icazə verilir. Lakin bu halda istifadə olunan əsərin müəllifi və götürülmə mənbəyi göstərilməlidir".

Bəs görəsən, bu günə qədər hansı azərbaycanlı müəlliflər əcnəbi musiqiçilər tərəfindən qonorar ödənilib? Bu barədə mövzunu digər yazımızda davam etdirəcəyik.

Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Qələm əhlinin işi təbii ki, yazmaq, kitab çap etdirməkdir. Maraqlıdır, son zamanlarda şairlərimiz nədən, kimdən yazır, yeni kitab çap etməyə hazırlaşdırlarmı?

Xalq şairi, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin birinci katibi Fikrət Qoca sorğumuza bu cür cavab verdi: "Bir müddət idi ki, ölkədə deyildim, Amerikada müalicə alırdım. Lakin orada olduğum müddətdə çalışmışam, bir neçə yazı-pozularım oldu. Yeni əlimdən gəlidiyi qədər yazıram, işlə məşğulam.

Hər halda, şeirlərim, yazılarımla toplanıb. Gərəkdir ki, onları bir yere yığım, baxım, nəzərdən keçirirəm. Kitab çap etmək üçün böyük hazırlıq işləri görmək lazımdır".

Şair Rüstəm Behrudi də yeni kitabını çapa hazırladığını dedi:

"Sözün düzü, mən planlı şəkildə çalışıram. Uzun müddətdir ki, bir kitab yazıram, onun üzərində işləyirəm.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda çox istedadlı şairlər, gənclər var. Sadəcə olaraq, onların ən böyük problemi tanınmaqdır. İndiki zamanda özünü təsdiq etmək çox çətindir. Ötən əsrin 70-80-ci illərində məşhur şairlərin yazdığı şeirlər "Azərbaycan" jurnalında çap olunurdu. Xalq həmin şeirləri oxuyurdu, şairi tanıyırdı. Lakin indi bu məsələ

Şairlərimiz kimdən və nədən yazır...

Hər gün şeir yazan da var, kitab çapına pul tapmayan da...

çox çətindir".

Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair, publisist Əhməd Qəşəmoğlu isə hər gün şeir yazdığını dedi: "Yeni şeir yazmağımda fasilə yoxdur. Sosial şəbəkədən izləsəniz, görərsiz ki, həmişə təzə şeirlərimi paylaşım. Məsələn, son günlərdə "Təbrizin qönçələri" adlı şeirimi yazdım. Şeir Güney Azərbaycanda, həm də Türkiyədə də

əks-səda doğurdu, kifayət qədər sevildi. Həmçinin bu günlərdə xəbər saytlarında "Ey kasıbdan rüşvət alan!" şeirim dərc olundu.

Hazırda isə yeni şeir kitabımı hazırlayıram. Beləliklə, "Eşikdən o yana" adlı şeir kitabım bu yaxınlarda işıq üzünə çıxməlidir".

Əhməd Qəşəmoğlu poeziyadakı son durumu da dəyərləndirir:

"Azərbaycan ədəbiyyatında iki xüsusiyyəti fərqləndirmək olur. Bunlardan biri Dədə Qorqudan, ən qədim köklərimizdən, Nəsimidən, Xətəidən gələn qoldur. Digər qol isə son vaxtlar 19-cu əsrdən sonra dünya, rus ədəbiyyatının təsiri altında formalaşan qoldur. Təəssüf ki, son vaxtlar birinci qol zəifləməyə doğru gedir. Bu da yaxşı hal deyil. Şəxsən mən

həmişə çalışıram ki, yaradıcılığımda birinci qola üstünlük verim, şeirlərimdə bu istiqamət olur.

İkinci qol bir qədər daha çox dünya, Avropa, rus ədəbiyyatına bənzəməyə çalışır, daha çox da tərcümələrdən yararlanırlar. Yeni bu istiqamətdə problemlər var. Təbii ki, müasir ədəbiyyatdan yararlanmağa kifayət qədər ehtiyac var. Lakin əsas xətti unutmaq olmaz. Çox istərdim ki, ədəbiyyatımızda birinci qol istiqamətində canlanma olsun".

Şair Murad Köhnəqala isə yaxın günlərdə uşaqlar üçün yazdığı kitabın çapına hazırladığını bildirdi:

"Kitabda uşaqlar üçün böyük povest və 8 hekayə olacaq. Lakin hələ ki bu məsələ maddi imkansızlıqdan gecikir. Kitabın çap olunması üçün hətta sosial şəbəkədə də müraciət etdim ki, bəlkə iş adamları uşaq ədəbiyyatının dirçəlməsi üçün bu məsələdə yardımçı olar. Lakin hələ ki maliyyə dəstəyi verən yoxdur.

Düşünürəm ki, yazdıqlarımı yeniyetmələr, uşaqlar oxumalıdır. Çünki orada çox-

lu mesajlarım var".

Gənc şair Aqşin Evrən isə son zamanlar yeni və fərqli üslublarda, texnikalarda şeirlər yazdığını bildirdi:

"Bu şeirlərin bəziləri bir misradan, bəziləri isə hər biri 2 misra olan 3 bənddən ibarətdir. Sü-rət əsri istər-istəməz düşüncə və ideyaların da yığcam şəkildə təsvirini dikte edir. Yazmaqla yanaşı, demək olar ki, hər gün poeziya və ədəbi cərəyanlar haqda məqalələr oxuyuram. Kitab nəşr etdirmək məsələsinə gələndə isə ilk kitabım bir il əvvəl nəşr oldu, satıldı, bitdi. İkinci dəfə nəşr etdirməyi düşünürük, çünki xeyli oxucu kitabı gördüyünüz kimi, kitaba tələbat var. Qalır bunu tərcümə edib Avropaya təqdim etmək. Təkcə öz kitabımı nəzərdə tutmuram, digər dostlarımızın da kitablarını, əsərlərini Avropaya tərif yönəltmək lazımdır. Əmin olun, bizim poeziya bir çox məsələdə dünya şeirini üstələyir. Bunu davamlı olaraq çağdaş dünya şairlərinə oxuyan biri kimi deyirəm".

□ **Xalidə GƏRAY, "Yeni Müsavat"**

Ölkəmizdə süni şəraitdə zəli yetişdirilir

"Onun vəhşi təbiətdən ovlanaraq satılması düzgün deyil"

Azərbaycanda süni şəraitdə yetişdirilən zəlilərin ilk dəfə olaraq, ölkə daxilində və ölkədən kənarada satılması üçün danışıqlara başlanılıb. Bunu mətbuata açıqlamasında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Zoologiya İnstitutunun direktoru Elman Yusifov bildirib.

E.Yusifovun sözlərinə görə, yerli şirkətlərdən biri Zoologiya İnstitutunun yetişdirdiyi zəlilərlə maraqlanmağa başlayıb. Şirkətlə bağlanılacaq xidməti müqavilə əsasında zəlilərin Zoologiya İnstitutu tərəfindən yetişdirilməsi, onun daha sonra həmin şirkətə satılması, şirkətin isə onu bazara çıxarması nəzərdə tutulur. Zəlilərin institutun Ağsu Təcrübə Dayaq Məntəqəsindəki süni göllərdə çoxaldılmaqla satış üçün hazırlanması planlaşdırılır.

E.Yusifov qeyd edib ki, Azərbaycanda ilk dəfə olaraq, Zoologiya İnstitutu tərəfindən zəlilərin süni şəraitdə çoxaldılıb. Artıq 2000-ə qədər zəli çoxaldılaraq institutun Mingəçevir Təcrübə Dayaq Məntəqəsinə təhvil verilib.

Zəlilərin çox yüksək artım qabiliyyətinin olduğunu söyləyən institut direktoru əlavə edib ki, 1 zəli bir il ərzində 1-2

barama verir, hər baramadansa 12-13 bala çıxır:

"Min zəli bir ilin sonunda təxminən 15 min, ikinci ilin sonunda 350 min, üçüncü ilin sonunda isə 5 milyon zəli olur. Azərbaycanın daxilində zəlilərin qiyməti 50 qəpikdən 2 manata qədər dəyişir. Xaricdə isə bir zəli təxminən 8 avroya satılır".

Zəlilərin getdikcə tükəndiyini nəzərə çatdıran E.Yusifovun sözlərinə görə, bu canlıların süni şəraitdə çoxaldılması onların təbiətdən ovlanmasına olan ehtiyacı aradan qaldırır. Zəlilərin süni şəraitdə çoxaldılması təcrübəsinin genişlənməsi ölkəmizin gəlir mənbəyini də artırır:

"Çünki xarici ölkələr Azərbaycan zəlilərinə çox həvəslə alırlar. Hazırda respublikada satılan və xaricə ixrac edilən zəlilərin hamısı təbiətdən toplanılır. İş adamları zəlilələri

daha çox Rusiya, Türkiyə və Avropa ölkələrinə satırlar. Zəliləri süni surətdə çoxaldıqda onu istənilən qədər satmaq olar. Amma onun vəhşi təbiətdən ovlanaraq satılması düzgün deyil".

Maraqlıdır, bəs süni şəraitdə yetişdirilən zəlilərlə keyfiyyətdə digərlərindən nə ilə fərqlənir?

Təbii üsullarla müalicə həkimi Seyfəddin Əsəd sulamızı bu cür cavablandırdı:

"Süni şəraitdə yetişdirilən zəlilərlə daha keyfiyyətli olur. Ümumiyyətlə, təbiətdə zəlinin yüzlərlə növü var. Küçədə, gölməçələrdə gördüyümüz zəli tibbi zəli deyil. Adamlar özləri bundan istifadə etdikdə xoşagəlməz hallarla rastlaşır və ağırlaşmalarla müraciət edirlər. Zəli qoymaq üçün ilk növbədə standart analizlər olmalıdır, yoxlamalar aparılmalıdır. O cümlədən qan, qanın laxta-

lanma analizləri götürülməlidir. Bütün bunlar yoxlanılmasa, zəli qoymaq qətiyyətlə olmaz. Hətta qeyd edim ki, qan laxtalanması olmayan adamlar özbaşına zəli qoyduqda, bu, ölümlə nəticələnmə bilər.

Zəlinin xüsusi saxlanması qaydaları var. Zəli 6 ay ac saxlanılır və sonra qan verilir. Bu zaman artıq o, istənilən keyfiyyəti verir və tibbə yararlı zəli olur".

Xatırladaq ki, ölkəmizdə hələ qədim vaxtlardan zəli ilə müalicə (hirudoterapiya) aparılıb. Zəlinin köməyi ilə müxtəlif xəstəlikləri (ürək-damar, uroloji, ginekoloji, deri, mədə-bağırsaq sistemi və s.) müalicə etmək mümkündür.

Zəli insult və infarkt xəstəliklərinin ən yaxşı profilaktik üsullarından biri sayılır. Varikoz xəstəliyi, bir sıra ginekoloji xəstəliklər (mioma, endometrioz, yumurtalıq kistaları və s.) zamanı zəli ilə müalicə çox yaxşı nəticələr verir. Hipertoniya xəstəliyi zamanı bu müalicə üsulundan uğurla istifadə olunur. Bir çox deri xəstəliklərinin (trofik xoralar, psoriaz, ekzema, sklerodermiya və s.) müalicəsində zəli ən təsirli tibbi "vasitədir". Onu qeyd etmək lazımdır ki, zəli ilə müalicə bəzi xəstəliklər zamanı hətta ənənəvi təbabətdən yaxşı nəticələr verir.

Lakin hirudoterapiya yalnız təcrübəli əllərdə insana xeyir gətirə bilər. İlk növbədə hirudoterapiya yalnız həkim tərəfindən təyin olunmalıdır. Belə ki, zəli ilə müalicə əks təsir də göstərə bilər. Belə ki, qan təzyiqi daim normadan aşağı olan insanlar üçün bu müalicə üsulu uyğun sayılmır.

□ **Xalidə GƏRAY, "Yeni Müsavat"**

MUSAVAT

Son səhifə

N 187 (7076) 6 sentyabr 2018

Dabanınız sizin xərcəng olub-olmadığınızı müəyyən edəcək

Ayaq dabanındakı sərtliyə əsasən əhəmiyyət vermirlər. Təxminən hamı üçün çirkin bir görüntüdən ibarətdir. Amma bu yaxınlarda həyata keçirilən bir araşdırmaya görə, ayaq dabanındakı sərtlik görüldüyündən daha təhlükəli ola bilər. Elm adamları dabanın sərtliklə yemək borusu xərcəngi arasında bir əlaqə kəşf edib. Londondakı Queen Mary Universitetindəki alimlər yemək borusu xərcənginin ovuc içlərində və ayaq dabanında sərtləşməyə yol açdığını ortaya çıxarıb. Bəzi hallarda xəstələrin dərisi o qədər sərtləşir ki, onlar dərinə ülgüclə qazırlar. Yemək borusu xərcənginə səbəb olan İRHOM2 geni dərinin ən böyük hissəsini təşkil edən keratini nəzarət altına alaraq ovuc içlərindəki və ayaq dabanındakı dərinin qalınlaşmasında önəmli rol oynayır. Mütəxəssislər deyir ki, bu kəşf yemək borusu xərcənginin üzə çıxarılmasında olduqca faydalıdır. Yemək borusu xərcənginin əlamətləri:

- Udmaqda çətinlik
- Həzmdə problem və mədə yanması
- Bir şey yedikdən sonra dərhal qayıtarma
- İştah və çəki itkisi
- Qarnın üst tərəfində, döşdə və ya kürəkdə ağrı, narahatlıq.

Türməyə ekskursiyaya getmişdi, atasını gördü

Taylandda bir məktəbli türməyə ekskursiya zamanı öz atasını görüb və onun ayaqlarını qucaqlayıb. Gəzintinin təşkilatçısı Arom Xunmun bu barədə sosial şəbəkədəki statusunda yazıb. İnsident 3 sentyabrda Rayonq bölgəsində, türməyə məktəblilərin gəzintisi zamanı yaşanıb. Bələdçi görüb ki, oğlanlardan biri qəflətən dayanıb, məhkumlardan birinə baxıb və ağlamağa başlayıb: "Mənə çox təəccüblü gəldi ki, həmin məhkum kişi də ağladı. Mən uşağdan nə baş verdiyini soruşdum. O da cavab verdi ki, atasını burada gördüyü üçün çox təəccüblənib.

Daha sonra bələdçi türmə nəzarətçisindən uşağın öz atası ilə danışa biləcəyini soruşub. Nəzarətçi icazə verib və ata-bala qucaqla-

şaraq ağlamağa davam ediblər. "Ata aramsız olaraq oğlanı öpür və ondan üzr istəyirdi. O, oğluna türmədən çıxandan sonra yaxşı adam olacağı ilə bağlı söz verdi. Əvəzində isə uşağdan xahiş etdi ki, özünü yaxşı aparsın". Ata qorxaraq uşağdan

sinif yoldaşlarının qabağında utanıb-utanmadığını soruşub. Uşaq ona utanmadığını deyib və yenidən atasının ayaqlarını qucaqlayıb. Xəbərdə qeyd olunur ki, uşaq nəəsi ilə birgə yaşayır, onun anası isə iş üçün paytaxta gedib.

Ayrıldığı sevgilisi 39 min dollarlıq üzüyü qaytarmadı, məhkəməyə verdi

Amerikada beş ildir davam edən məhkəmə yekunlaşıb. Prosesdə sevgilisi tərəfindən tərk edilən kişi sonuncuya hədiyyə etdiyi üzüyü geri qaytarmağa cəhd edirdi. "New-York Post"-un xəbərinə görə, bəy nəhayət ki, buna nail olub.

2011-ci ildə 54 yaşlı Rodni Riplu 50 yaşlı sevgisi Cenifer Rattene evlənmə təklif edib. Sonuncu Qırmızı Xaç Cəmiyyətində çalışırdı. O, sevgilisinə dəyəri 39 min dollar olan üç karatlıq brilyant üzük hədiyyə edib. Evlilik təklifi Nyu-Yorkdakı Bruklin körpüsünün üstündə baş verib. Amma aradan iki il keçəndən sonra Ratten onu atıb. İncimış Riplu üzüyü qaytarmağı tələb edib. Qadınsa eks sevgilisinin onu daim təqib etməsindən şikayətçi olub. Cenifer üzüyü qaytarmaqdan imtina edəndə isə kişi ondan Nyu-York Ali Məhkəməsinə şikayət edib. Rattenin vəkili iddia edib

ki, üzüyün qiyməti 13 min dollardır. Amma kişinin vəkili məhkəməyə qəbz təqdim edib ki, Riplu bu üzüyü 40 min dollara sığortaladı. Nyu York qanunlarına görə, əgər nikah baş tutmayıbsa, qadın üzüyü qaytarmalıdır. Ayrılığın səbəbi bu məqamda heç bir önəm daşmır. Ratten isə məhkəməni inandırmağa çalışıb ki, onlar Nyu Yorkda tanış olsalar da, Viskonsin ştatındakı Miluoki şəhərində ayrılıblar. Bu səbəbdən də üzük yerli qanunlara görə qaytarılmalıdır. 2017-ci ildə isə qadın iddia edib ki, Riplu münasibətləri dövründə ona qarşı aqressiya nümayiş etdirib: "Zaman keçdikcə o, daha aqressiv olur, mənə qarşı emosional zorakılıq tətbiq edirdi. Bu, məni dəliyə çevirirdi. Məhz buna görə də üzüyü geri vermək istəmədim".

Buna baxmayaraq, qadın məhkəməyə hər hansı sübut təqdim edə bilmədi və məhkəmə də onun zorakılıqla bağlı şikayətini geri çevirdi.

Məhkəmə qərar qəbul etdi ki, qadın 45 gün ərzində ya üzüyü, ya da onun dəyərinə pulu eks sevgilisinə qaytarmalıdır.

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

QOÇ - Səhər saatlarından sağlamlığınızın səhətinizə xüsusi diqqət ayırmalısınız. Buna baxmayaraq, fəaliyyətlə bağlı aktivliyiniz də müşahidə olunacaq. İstənilən qərarınızda ədalətli və obyektiv olun.

BUGA - Ulduzlar xəbər verir ki, bu günü necə keçirərsəniz, qarşıdakı günlərdəki ovqatınız da həmin minvalla ötüşəcək. Unutduğunuz adamlarla əlaqələrinizi dərinləşdirin ki, ruzisiz qalmayasınız.

ƏKİZLƏR - Saat 12-dən sonra maraqlı hadisələrlə rastlaşma ehtimalınız var. Axşam qonaqlıqlarda iştirak etmək şansınız da olacaq. Bu gün hansısa falçı və cadugərə müraciət etməyin.

XƏRÇƏNG - Yeni əlaqələrə başlamaq üçün ideal gündür. Müştərək fəaliyyətdə uğurlara yetişmək istəyirsinizsə, vaxt itirməyin. Gün ərzində Ayın bürcünüzdəki neqativ təsirini də yaddan çıxarmayın.

ŞİR - Ailə-sevgi münasibətlərində mübahisələriniz gözlənilir. Təmkinli olun, kənar müdaxilələrə aludə olmayın. Tərəf-müqabilinizlə mehriban davranın. Səhətinizə də fikir verin.

QIZ - Təəssüf ki, bu təqvim bir qədər problemlə qarşılaşacaqsınız. Ələləxusus da saat 16-ya qədər ayıq-sayıqlığınızı artırmalısınız. Şəxsi problemlərinizi təkbəşinə həll edin.

TƏRƏZİ - Qəlbən darıxdığınız bir neçə şəxslə rastlaşacağınız gözlənilir. Bu bölümə əsasən qohumluq və dostluq görüşləri şamilidir. Öz gücünüzə güvənirin. Bu gün uzaq yola çıxmaqdan vaz keçin.

ƏQRƏB - Səhətinizlə bağlı müəyyən problemləriniz hiss olunmaqdadır. Havalar ürəkəçən olsa, gəzintiye çıxmağa, qonaq getməyə dəyər. Aqlınız kəsməyən digər dövətləri isə təxirə salın.

OXATAN - Bəri başdan yeni və riskli işlərinizi təxirə salmağa çalışın. Saat 15-ə qədər vaxtınızı adi işlərə həsr edin. Yoxsa xoşagəlməz olaylar baş verəcək. Sonrakı müddətdə aktivləşmək olar.

OĞLAQ - Maliyyə problemlərinizin artmasından narahat olmayın. Çünki bu gündən büdcənizdə kifayət qədər irəliləyiş olacaq. Bugünkü vaxtınızı isə bütünlüklə dua və ibadətə həsr edin.

SUTÖKƏN - Qətiyyətsiz hərəkətlərə yol verməyin. Hər hansı riskə getməyin, yeni işlərə başlamayın. Uzaq qohumlarınızla mütləq əlaqə saxlayın. Axşama yaxın təzə xəbər eşidəcəyiniz gözlənilir.

BALİQLAR - İxtiyarınızda olan bu təqvim daha çox işə həsr etməlisiniz. Yeni layihələr üzərində baş sındırmağa dəyər. Qarşılıqlı müzakirələrdə təşəbbüskarlığınızı əlinizə alın ki, qalib olasınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

5 butulka içki oğurladı, amma istintaq 280 min dollar xərcədi

Britaniyada marketdən 5 butulka spirtsiz "Vimto" içkisinin oğurlanması üzrə işin istintaqına 280 min dollardan çox pul xərclənib. "The Daily Telegraph" qəzetinin xəbərinə görə, bu vəsait hüquqşünasların məsləhətlərinə və istintaq aparın polislərin məaşlarının ödənilməsinə sərf olunub.

Məlumatda deyilir ki, nəqliyyat polisinin iki əməkdaşı demir yol xəttinin kənarından içərisində 5 şüşə qazlı içki olan karton qutu tapıblar. Təlimata görə, onlar tapıntıya ya itmiş, ya da oğurlanmış əmlak kimi rəsmiləşdirməliydilər. Ancaq isti havada polisler qazlı içkini öz yoldaşları ilə bölüşdürüb içiblər. Nəticədə polis içkinin oğurlanması ittihamı üzrə onlara qarşı cinayət işi qaldırıldı, il yarım davam edən istintaq ərzində onları vəzifələrindən azad ediblər və hər birini 400 funt cərimələyiblər. İşin istintaqına isə böyük məbləğdə pul xərclənib. Halbuki qazlı içkiləri yolun kənarından tapıb içən polislər irad bildirmək də kifayət edərdi. Qəzet bu faktı Britaniyada xırda qanun pozuntularına görə bezen illərlə davam edən və böyük vəsaitlər hesabına başa gələn menasız istintaq proseslərinə nümunə kimi göstərir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN